

TÜRMOE

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2025/3. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Gelir Üzerinden Alınan Vergiler
20 Aralık 2025 Cumartesi – 16.00 - 19.30 (3,5 Saat)

- Uyarı!** [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.
[2] Cevap kağıdı üzerine, “not talep eden ifadeler” veya “cevap dışında herhangi bir şey” yazılması yasaktır. Bu kurala aykırı davranan adayların kağıtları değerlendirme dışı bırakılacaktır.
[3] **Bu sınav 2 (iki) sorudan oluşmaktadır.**

Açıklama: Sorularda ad, isim ve unvan olarak örneklendirilen gerçek ve tüzel kişi şahıs ve şirketler, tamamıyla hayal ürünü olarak örneklendirme amaçlı kullanılmış olup herhangi bir kişiyi ve şirketi ifade edecek mana ve anlamda kullanılmamıştır.

SORULAR

SORU 1- MENDEŞ ailesi; Fehmi ve eşi Medine ile İsviçre’de oturma iznine sahip doktor olarak faaliyette bulunan oğulları Kemal’den oluşmaktadır. Aile bireylerinin 2024 yılı faaliyetleri ve bu faaliyetler sonucunda elde ettikleri gelirleri ile mükellefiyet durumlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

A-Fehmi MENDEŞ’e İlişkin Bilgiler:

Türkiye’de tam mükellef olan Fehmi MENDEŞ, Ankara’da mimar olarak faaliyette bulunmakta olup, bu faaliyetine ilişkin 2024 yılında 40.000.000,00-TL tutarında kazanç hesaplamıştır.

1- Fehmi MENDEŞ, (A) Kooperatifine Haziran/2026 ayında teslim etmeyi taahhüt ettiği projeye yönelik yapacağı giderlerin karşılığı olarak 17.11.2024 tarihinde tahsil ettiği 5.000.000,00-TL tutarındaki avansı dönem kazancının tespitinde dikkate almamıştır. (2 Puan)

2-Fehmi MENDEŞ, (B) Anonim Şirketine 2022 yılında vermiş olduğu denetim hizmeti dolayısıyla ilgili yılda tahsil edemediği net tutarı 2.000.000,00-TL bedel ile 450.000,00-TL KDV’sinden oluşan toplam 2.450.000,00-TL tutarındaki alacağını, 1.000.000,00-TL faizi ile birlikte 3.450.000,00-TL olarak, 12.06.2024 tarihinde tahsil etmiş ancak, tahsil ettiği bu tutarları 2024 yılı mesleki kazancının tespitinde dikkate almamıştır. (3 Puan)

3- Fehmi MENDEŞ, 01.07.2024 tarihinde mimarlık faaliyetinde kullanmak üzere finansal kiralama yoluyla yıllık 720.000,00-TL’ye bir adet binek otomobili kiralamış olup, anılan yılda söz konusu binek otomobili için 2024 yılında 300.000,00 TL akaryakıt gideri, 20.000,00-TL otopark ücreti, 10.000,00-TL köprü ve otoyol geçiş ücreti ödemiş ve bu tutarın tamamını kazancın tespitinde gider olarak dikkate almıştır. (4 Puan)

4- Fehmi MENDEŞ, Japonya’da yer araştırmaları konusunda faaliyet gösteren (C) Şirketinden 14.03.2024 tarihinde brüt 15.000.000,00-Japon Yen’ine satın aldığı “Zemin Etütleri Araştırması” isimli kitabın Türkiye’de basım ve yayım hakkını iki yıllığına ve basım sayısı 10.000 adedi geçmemek üzere, brüt 2.400.000,00-TL karşılığında 01.04.2024 tarihinden itibaren Jeoloji Mühendisleri Odasına kiralamış ve kira bedelini peşin tahsil etmiştir. (14.03.2024 tarihinde 100,00-Japon Yeni Döviz Alış Kuru 21,62-TL’dir) (3 Puan)

5- Fehmi MENDEŞ, (D) Kollektif Şirketinin %30 hissesini 1.500.000,00-TL bedelle 01.05.2024 tarihinde satın almıştır. Fehmi MENDEŞ satın aldığı bu hisseyi 30.12.2024 tarihinde 2.500.000,00-TL bedelle 6 ay vadeli olarak satmıştır. Bu satışa ilişkin olarak 100.000,00-TL komisyon bedeli ödemiştir.(4 Puan)

6- Fehmi MENDEŞ, 2003 yılından beri Kayseri Serbest Bölgesinde imalat faaliyeti ile uğraşmak üzere 2003 yılında 30 yıllık faaliyet ruhsatı alan Hacı Erciyes Adi Komandit Şirketi'nin %50 paylı komanditer ortağıdır. Fehmi MENDEŞ, adı geçen şirketin 2024 yılı faaliyet karından payına düşen 4.500.000,00-TL'yi 15.06.2025 tarihinde tahsil etmiştir.(2 Puan)

7- Fehmi MENDEŞ, 12.02.2020 tarihinde 20.000.000,00-TL bedelle İstanbul/Beykoz'da satın aldığı villada, Mayıs/2023 ayına kadar ikamet etmiştir. Fehmi MENDEŞ, söz konusu villayı 01.07.2023 tarihinden itibaren aylık 15.000,00-USD karşılığı 3 yıllığına yabancı uyruklu (E) şahsına kiraya vermiştir. 26.06.2023 tarihinde üç yıllık kira bedeli olan 540.000,00-USD'yi peşin olarak tahsil edilmiştir. (26.06.2023 tarihinde 1,00-USD Döviz Alış Kuru 25,25-TL'dir) Fehmi MENDEŞ, söz konusu villa için 2024 yılında bu yıla ilişkin olarak 200.000,00-TL emlak vergisi ile 500.000,00-TL tutarında sigorta bedeli ödemiştir. Fehmi MENDEŞ, Mayıs/2023 ayından itibaren Ankara'da kiraladığı konutta ikamet etmeye başlamış, kiraladığı konutun Mayıs/2023-Nisan/2024 dönemine ilişkin bir yıllık kira bedeli olan 720.000,00-TL'yi 12.04.2023 tarihinde peşin olarak ödemiştir. Mayıs/2024 - Nisan/2025 dönemine ilişkin kira bedeli ise 15.04.2025 tarihinde 1.200.000,00-TL olarak ödenmiştir. (4 Puan)

B- Medine MENDEŞ'e İlişkin Bilgiler:

1- Şubat/2020 ayında Medine MENDEŞ'e veraset yoluyla intikal eden ve vergi değeri 5.000.000, 00-TL olan 1.000 m²'lik arsa, (X) Belediye Başkanlığı tarafından park yapılmak amacıyla Mayıs/2022 ayında 20.000.000,00-TL bedel karşılığında kamulaştırılmıştır. Medine MENDEŞ kamulaştırma bedelinin düşük olduğu gerekçesiyle kamulaştırma bedelinin artırılması yönünde büyükşehir belediyesi aleyhine dava açmıştır. Mahkeme süreci devam ederken Medine MENDEŞ ile adı geçen belediye arasında yapılan görüşmeler sonucunda Eylül/2024 ayında anlaşmaya varılmıştır. Bu anlaşma neticesinde, Medine MENDEŞ kamulaştırma bedeline karşı büyükşehir belediyesi aleyhine açmış olduğu davadan vazgeçmiş, büyükşehir belediyesi ise Medine MENDEŞ'e Kasım/2024 ayında; kamulaştırma bedeli olarak 50.000.000,00-TL ve ödememin geciktiği süreyi de dikkate alarak 15.000.000,00-TL gecikme faizi olmak üzere toplam 65.000.000,00-TL ödemede bulunmuştur.(2 Puan)

2- Türkiye'de tam mükellef olan Medine MENDEŞ, Fransa'da ikamet etmekte olan Fransız vatandaşı (F)'ye satmak amacıyla İstanbul'da 17.06.2024 tarihinde yapılan müzayedede antika değeri olan bir tabloyu 30.000.000,00-TL'ye satın almıştır. Medine MENDEŞ, 30.000.000,00-TL'ye satın aldığı bu tabloyu 20.08.2024 tarihinde Fransız vatandaşı (F)'ye 1.350.000,00-EUR'ya satmıştır.(20.08.2024 tarihinde 1,00-EUR Döviz Alış Kuru 37,15-TL'dir).(2 Puan)

3- Medine MENDEŞ mülkiyeti kendisine ait olan çiftlikte tavuk yetiştiriciliği faaliyetiyle uğraşmaktadır. Bu faaliyet sonucunda 2024 yılında 10.000 adet tavuk yetiştirmiş ve yetiştirilen tavukların 2024 yılında satılması sonucunda 10.000.000,00-TL hasılat elde etmiştir. Hasılat üzerinden tevkifat yapılmıştır. Medine MENDEŞ, bu faaliyeti için defter tutmamıştır. VERİ: Zirai kazancın gerçek usulde tespiti bakımından bir takvim yılı içinde dikkate alınacak ölçüler şunlardır; A) Arazi üzerinde yapılan faaliyetlerde... 24 üncü grup: Küçükbaş hayvan sayısı 500 (750) adet (Bir yaşından küçük, küçükbaş hayvanlar ile kümes hayvanları hariç). (2 Puan)

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

4-Medine MENDEŞ, mülkiyetinde bulunan tarım arazisini zirai faaliyete iştirak etmeksizin sadece üründen pay almak amacıyla İbrahim TAŞÇI'ya kiralamıştır. Yapılan kira anlaşması uyarınca elde edilen zirai mahsulün %30'u arazi sahibi Medine MENDEŞ'e verilecektir. Medine MENDEŞ bu yolla 20.08.2024 tarihinde 30 ton pamuk elde etmiş, elde edilen pamukların 15 tonu aynı tarihte tüccar (L)'ye müstahsil makbuzu karşılığında brüt 900.000,00-TL'ye satılmıştır. (2 Puan)

5-Medine MENDEŞ, tasarruflarını kıyı bankacılığı (off-shore) hesaplarında değerlendirmek amacıyla Türkiye'de bankacılık faaliyeti gösteren (HSBC) Bankasının Bahreyn şubesi nezdinde açtırdığı banka hesabına 15.05.2024 tarihinde 1.200.000,00-USD tutarında para transfer etmiştir. Medine MENDEŞ, bu hesap aracılığıyla 15.11.2024 tarihinde 30.000,00-USD faiz geliri elde etmiştir. (15.05.2024 tarihinde 1,00 USD Döviz Alış Kuru 32,20-TL, 15.11.2024 tarihinde 1,00 USD Döviz Alış Kuru 34,30-TL'dir) (2 Puan)

6- Medine MENDEŞ, Türkçe'den Almanca'ya çevirdiği bir öykü kitabının İsviçre'de haftalık olarak çıkarılan "Campus Junior" çocuk dergisinde bir yıl boyunca yayınlanması konusunda İsviçre'de mukim (N) şirketiyle Ocak/2024 ayında anlaşmıştır. Bu anlaşma uyarınca (N) şirketi tarafından Medine MENDEŞ'e, 18.01.2024 tarihinde brüt 1.000.000,00-EUR ödemede bulunulmuştur. Ödemeyi yapan şirket İsviçre vergi mevzuatına göre %10 oranında vergi tevkifatı yapmıştır. (18.01.2024 tarihinde 1,00 EUR Döviz Alış Kuru 32,70-TL'dir).(2 Puan)

C- Dar mükellef Kemal MENDEŞ'e İlişkin Bilgiler:

1- Kemal MENDEŞ, İsviçre'deki doktorluk faaliyetinden 2024 yılında 1.000.000,00-EUR karşılığı 37.000.000,00-TL tutarında gelir elde etmiştir. (2 Puan)

2- Kemal MENDEŞ, ABD'de mukim internet sağlayıcı AGM Web Hosting Co. Şirketinden 19.04.2024 tarihinde 500.000.-USD bedelle satın aldığı "Mendes Web" sayfasını Türkiye'de tam mükellef olan (R) Limited Şirketine 01.07.2024 tarihinden itibaren 2 yıllığına brüt 3.600.000,00-TL'ye kiraya vermiştir. Kira bedelinin 1.200.000,00-TL'si 18.07.2024 tarihinde tahsil edilmiştir. (19.04.2024 tarihinde 1,00-USD Döviz Alış Kuru 32,45-TL'dir) (2 Puan)

3- Kemal MENDEŞ, Türkiye'de (S) bankasına yatırmış olduğu Türk Lirası mevduatı dolayısıyla 05.07.2024 tarihinde 5.000.000,00-TL tutarında mevduat faizi ve Türkiye'deki arkadaşı olan (T) şahsına vermiş olduğu borç para karşılığında 15.09.2024 tarihinde 1.000.000,00-TL tutarında alacak faizi ile 05.02.2024 tarihinde ihraç edilen hazine bonosundan 10.000.000,00-TL tutarında faiz geliri elde etmiştir. (2 Puan)

4- Kemal MENDEŞ, Antalya'da bulunan iş yerini 01.01.2024 tarihinde aylık brüt 2.500,00-EUR'ya kiraya vermiş ve 2024 yılına ait brüt 30.000,00-EUR kira gelirinin tamamını 15.01.2024 tarihinde peşin olarak tahsil etmiştir. İş yeri için ödenen kira bedelleri üzerinden %20 oranında gelir vergisi stopajı yapılmıştır. Ayrıca konut olarak kiraya verdiği Ankara'da bulunan dairesinden 2024 yılında 10.000,00-EUR kira geliri elde etmiş, ve konut kirasını 21.06.2024 tarihinde tahsil etmiştir. (15.01.2024 tarihinde 1,00 EUR Döviz Alış Kuru 32,20-TL, 21.06.2024 tarihinde 1,00 EUR Döviz Alış Kuru 34,93-TL'dir). (2 Puan)

5- Kemal MENDEŞ, Türkiye'de zirai faaliyetle iştirak eden 3 ortaklı (V) Kollektif Şirketinin %40 paylı ortağıdır. (V) Kollektif Şirketinin 2024 yılı faaliyetleri 500.000,00-TL zararla sonuçlanmıştır. (2 Puan)

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

İSTENEN:

Fehmi MENDEŞ, Medine MENDEŞ ile Kemal MENDEŞ'in gelirlerini gelir vergisi yönünden ayrı ayrı değerlendirerek kanuni dayanaklarını belirtmek suretiyle gelir vergisine tabi olan kazanç ve irat tutarlarını nevi itibarıyla belirleyiniz, istisna veya muafiyetin bulunup bulunmadığını, vergilemeye hangi tutarlar üzerinden tabi tutulacağını mevzuatını da belirterek açıklayınız. Fehmi MENDEŞ, Medine MENDEŞ ile Kemal MENDEŞ'in 2024 yılı gelir vergisi matrahlarını tespit ediniz. (6 Puan)

VERİLER:

1-Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) rakamlarına ilişkin bilgiler yıllar itibarıyla aşağıdaki gibidir.

[2003=100]												
Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2020	462,42	464,64	468,69	474,69	482,02	485,37	490,33	501,85	515,13	533,44	555,18	568,27
2021	583,38	590,52	614,93	641,63	666,79	693,54	710,61	730,28	741,58	780,45	858,43	1022,25
2022	1.129,03	1.210,60	1.321,90	1.423,27	1.548,01	1.652,75	1.738,21	1.780,05	1.865,09	2.011,13	2.026,08	2.021,19
2023	2.105,17	2.138,04	2.147,44	2.164,94	2.179,02	2.320,72	2.511,75	2.659,60	2.749,98	2.803,29	2.882,04	2.915,02
2024	3.035,59	3.149,03	3.252,79	3.369,98	3.435,96	3.483,25	3.550,88	3.610,51	3.659,84	3.707,10	3.731,43	3.746,52

2- Gelir Vergisi Kanununa göre 2024 yılında elde edilen ve yıllık beyanname ile beyan edilen gelir toplamına uygulanacak gelir vergisi tarifesi aşağıdaki gibidir:

Gelir vergisine tabi gelirler;	
110.000 TL'ye kadar	%15
230.000 TL'nin 110.000 TL'si için 16.500 TL, fazlası	%20
580.000 TL'nin 230.000 TL'si için 40.500 TL (ücret gelirlerinde 870.000 TL'nin 230.000 TL'si için 40.500 TL), fazlası	%27
3.000.000 TL'nin 580.000 TL'si için 135.000 TL, (ücret gelirlerinde 3.000.000 TL'nin 870.000 TL'si için 213.300 TL), fazlası	%35
3.000.000 TL'den fazlasının 3.000.000 TL'si için 982.000 TL, (ücret gelirlerinde 3.000.000 TL'den fazlasının 3.000.000 TL'si için 958.800 TL), fazlası	%40
oranunda vergilendirilir.	

3-Bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının 2024 takvim yılı için 87.000,00-TL'si gelir vergisinden istisna edilmiştir. Arızı kazançlarda 2024 yılı için 200.000,00-TL'lik kısmı gelir vergisinden müstesnadır.

4-Binaların konut olarak kiraya verilmesinden bir takvim yılı içinde elde edilen hasılatın 2024 yılı için 33.000,00-TL'si gelir vergisinden istisna edilmiştir.

5- Mükellefin beyana tabi bir gayrimenkul sermaye iradı bulunduğu ve tercih imkânı bulunan durumlarda aksi belirtilmemişse götürü gider usulünü seçtiği kabul edilecektir.

6- Tevkifat ve istisna uygulamasına konu olmayan gayrimenkul ve menkul sermaye iratlarında 2024 yılı için beyan sınırı 13.000,00-TL'dir.

7- 2024 takvim yılı gelirlerine ilişkin olarak kullanılacak olan asgari ücretin yıllık brüt tutarı 240.030,00-TL'dir.

8- Çifte vergilemeyi önleme anlaşmaları hükümleri dikkate alınmayacaktır.

9-Yurt dışından elde edilen gelirler nedeniyle ödenen herhangi bir vergi tutarı bulunmamaktadır.

10- Gayrimenkul sermaye iradının safi tutarının tespitinde; Fehmi MENDEŞ'in gerçek gider usulünü, Medine MENDEŞ ile Kemal MENDEŞ'in götürü gider usulünü seçtiği kabul edilecektir.

11- Kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 26.000,00-TL'ye kadarlık kısmı gider olarak dikkate alınabilmektedir.

12-Hakların faydalı ömrü 15 yıl olup amortisman oranı %6,66'dır. Binalarda faydalı ömür 50 yıl amortisman oranı %2'dir

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

SORU-2- Halka açık olmayan ve tam mükellef kurum olan Palandöken Kazan ve Makine Sanayi A.Ş. (Şirket) kalorifer kazanı imalatı, pazarlaması ve ihracatı ile iştigal etmektedir.

A- Şirketin 2024 yılı faaliyetine ilişkin olarak tespit edilen ticari bilanço karı 200.000.000,00-TL olup 01.01.2024-31.12.2024 hesap dönemi faaliyetlerinin sonuçlarına ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır:

1- Şirket, kanuni ve iş merkezi Almanya'da olan IBK Wieseahn GMBH Limited Şirketinin %25 hissesini 06.05.2022 tarihinde satın almıştır. IBK Wieseahn GMBH Limited Şirketinin Şirketi'nin %75 hisseli diğer ortağı ise Almanya'da kurulu (A) Şirketi'dir. IBK Wieseahn GMBH Limited Şirketinin 14.06.2024 tarihinde gerçekleşen genel kurulunda 2023 yılı karından brüt 4.000.000,00-EUR'luk kısmının ortaklara hisseleri oranında dağıtımına karar verilmiş olup, kar payı dağıtımı 18.07.2024 tarihinde gerçekleşmiştir. IBK Wieseahn GMBH Almanya'da vergi idaresine verdiği 2023 yılı hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde yer alan özet bilgiler aşağıdaki gibidir.

Ticari Bilanço Karı (EUR)	20.000.000,00
Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler Toplamı (EUR)	200.000,00
İndirim ve İstisnalardan Önceki Kurum Kazancı(EUR)	20.200.000,00
Kurumlar Vergisinden İstisna Kazanç Tutarı(EUR)	17.200.000,00
Mahsup Edilebilecek 2022 Yılı Mali Zararı (EUR) (Ticari Zarar yoktur)	2.000.000,00
Kurumlar Vergisi Matrahı(EUR)	1.000.000,00
Kurumlar Vergisi Oranı	%25
Hesaplanan Kurumlar Vergisi (EUR)	250.000,00

Diğer taraftan Almanya vergi mevzuatına göre şirketlerce yapılan kâr dağıtımları ayrıca %10 vergi kesintisine tabi bulunmaktadır. Kar dağıtımına konu edilen tutar 2024 hesap dönemi kurum kazancının tespitinde dikkate alınmamıştır.

Şirketin söz konusu kazanç dağıtımından elde ettiği iştirak kazancı 14.04.2025 tarihinde Türkiye'deki banka hesaplarına aktarılmıştır. (14.06.2024 tarihinde 1,00-EUR Döviz Alış Kuru 34,73-TL, 18.07.2024 tarihinde 1,00-EUR Döviz Alış Kuru 36,10-TL, 31.12.2024 tarihinde 1,00-EUR Döviz Alış Kuru 36,74-TL, 14.04.2025 tarihinde 1,00-EUR Döviz Alış Kuru 41,04-TL'dir'dir.) (4 Puan)

2- Şirket 30.06.2023 tarihinde 2.000.000,00-TL'ye satın aldığı arsayı aşağıda belirtilen tarihlere enflasyon düzeltmesi işlemine tabi tuttukten sonra 10.11.2024 tarihinde 2.100.000,00 TL'ye satmıştır.

Arsanın Düzeltme Öncesi 31.12.2023 Tarihli Değeri	2.000.000,00
31.12.2023 Tarihli Düzeltme Katsayısı	1,25608
31.12.2023 Tarihli Düzeltilmiş Değeri	2.512.160,00
Taşıma Katsayısı (2024 Yılı 2. Geçici Dönem)	1,19493
30.06.2024 Tarihli Taşınmış Değeri	3.001.855,35
Taşıma Katsayısı (2024 Yılı 3. Geçici Dönem)	1,0507
30.09.2024 Tarihli Taşınmış Değeri	3.154.049,41

Arsa satış zararının tamamı 2024 yılı kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılmıştır. (4 Puan)

3- Şirket, 2002 yılında Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan bir vakfa 25.000.000,00-TL, (B) siyasi partisine 8.000.000,00-TL ve (C) okul yardımlaşma derneğine 2.000.000,00-TL makbuz karşılığında bağışta bulunmuştur, Bu tutarlar 2024 yılı ticari bilanço karının tespiti esnasında gider olarak dikkate alınmıştır. (4 Puan)

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

4- Şirket, 12.04.2021 tarihinde satın aldığı ve 20.000.000,00-TL. değerle aktifine kayıtlı bulunan taşınmazı 31.12.2023 tarihinde Enflasyon Düzeltmesine tabi tutulduktan sonra 14.05.2024 tarihinde 120.000.000,00-TL. bedelle vadeli olarak (D) Limited Şirketine satmıştır. Satış kazancı 2024 yılı kurum kazancının tespitinde dikkate alınmıştır. Şirket, satış bedelinin 60.000.000,00-TL'si için 05.03.2025 tarihinde vadesi dolacak olan devlet tahvili, kalanı için ise 10.02.2025 ve 10.02.2026 tarihli iki adet senet almıştır. Şirket tarafından bu satış işlemi dolayısıyla 600.000,00-TL komisyon, 2.400.000,00-TL tapu harcı ödenmiş ve bu tutarlar kanuni defterlere genel yönetim gideri olarak intikal ettirilmiştir. İstisna kazanç tutarı 25.01.2025 tarihinde özel fon hesabına alınmıştır. (4 Puan)

5- Şirket, (A) Ltd. Şti. ile (B) Ltd. Şti.'ne sırasıyla %50 ve %40 oranında ortaktır. (A) Ltd. Şti. ve (B) Ltd. Şti. ise (K) Ltd. Şti.'nin sırasıyla %16 ve %8 oranında ortağıdır. Şirket, 2024 yılında emsallere uygunluk ilkesine göre birim emsal fiyatı 80.000,00-TL olan 20 adet kalorifer kazanını %25 oranında iskonto yaparak adedini 60.000,00-TL birim satış fiyatı üzerinden 25.06.2024 tarihinde (K) Ltd. Şti.'ne satmıştır. (K) Ltd. Şti. 2024 yılında 2.000.000,00-TL zarar beyan etmiştir. (Hazine zararının tespitinde kurumlar vergisi dışındaki vergi unsurları ihmal edilecektir.) (4 Puan)

6-Şirket 25.11.2023 tarihinde 1.000.000,00-TL bedelle iktisap ettiği (K) Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı hisse senetlerini 15.09.2024 tarihinde üçüncü bir kişiye 1.800.000,00-TL bedelle satmıştır. (K) Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı 2023 döneminde elde ettiği kazançlar için Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında istisnadan yararlanmış, söz konusu döneme ait kazancını, 2024 yılında ortaklara dağıtılmış ve ortaklığın hisse senedini elinde bulunduran şirkete 14.05.2024 tarihinde 1.200.000,00-TL kar payı ödemesi yapılmıştır. Bu tutarlar 2024 yılı ticari bilanço karının tespiti esnasında gelir olarak dikkate alınmıştır. (4 Puan)

7- Şirket, merkezi Hollanda'da olan HKB Ketelbouw B.V. şirketinin %70 oranında ortağıdır. HKB Ketelbouw B.V. şirketi ise merkezi Suudi Arabistan'nın Cidde şehrinde bulunan Mariam Trading Company limited şirketinin %40 hisseli ortağıdır. Mariam Trading Company limited şirketinin %30 hissesi Türkiye'de tam mükellef olan Ahmet ÖZTÜRK'e aittir. Mariam Trading Company limited şirketinin geriye kalan %30 hissesi ise Suudi Arabistan'da mukim Gerçek Kişi (B)'ye aittir. Ahmet ÖZTÜRK'ün Palandöken Kazan ve Makine Sanayi A.Ş. ile herhangi ilişkisi bulunmamaktadır. Mariam Trading Company normal takvim yılını hesap dönemi olarak kullanmakta olup, 2024 hasılatının ayrıntısı aşağıdaki gibidir.

	TUTAR (USD)
Ticari Hasılatı	2.000.000,00
Mevduat Faizi Geliri	500.000,00
Telif Hakkı Satış Geliri	400.000,00
Zirai Faaliyet Hasılatı	800.000,00
Temettü Geliri	600.000,00
Serbest Meslek Hasılatı	500.000,00
Gayrimenkul Kira Geliri	500.000,00
Menkul Kıymet Satış Geliri	1.200.000,00
TOPLAM	6.500.000,00

Suudi Arabistan'da kurumlar vergisi oranı %8'dir. Mariam Trading Company şirketinin 2024 yılında elde ettiği hasılatla ilişkin kazanç ve vergi hesaplaması aşağıdaki gibidir.

	TUTAR (USD)
Beyan Edilen Kazanç	4.000.000,00
Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	500.000,00
Vergiden İstisna Edilen Kazanç	700.000,00
Stopaj Yoluyla Kesilen Vergiler	12.000,00

Mariam Trading Company şirketi tarafından 2024 yılında ortaklarına herhangi bir şekilde kar dağıtımı yapılmamıştır.(31.12.2024 tarihli kur 1,00-USD = 35,22-TL) (4 Puan)

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

8- Şirket, kanuni ve iş merkezi Sırbistan'ın Kraljevo şehrinde bulunan limited şirket statüsündeki "Radijator Inzenjering D.O.O." nin %25 oranındaki hissesini 24.05.2021 tarihinde 1.000.000,00-EUR bedelle satın almış ve bu tarihten itibaren sahibidir. Radijator Inzenjering D.O.O şirketinin geriye kalan %75 oranındaki hissesi ise kanuni merkezi Sırbistan'da olan "D.O.O. Termomont Simanovci" şirketine aittir. Şirket, söz konusu %25 oranındaki iştirak hissesini 31.12.2023 tarihinde enflasyon düzeltilmesi işlemine tabi tuttuktan sonra, tamamını 22.03.2024 tarihinde diğer ortak Termomont Simanovci D.O.O. şirketine 1.800.000,00-EUR'ya satmıştır. Satış bedelinin tamamı 22.09.2025 tarihinde ödenecektir. Şirket, iştirak hisselerinin satış tarihinden itibaren bir yıl öncesine kadar nakit varlıklar dışındaki aktif toplamı en fazla 30.000.000,00-TL olmuştur. Şirketin yurtdışı iştiraklerine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir: (24.05.2021 tarihinde EUR Döviz Alış Kuru 10,20-TL, 31.12.2023 tarihinde EUR Döviz Alış Kuru 20,45-TL,22.03.2024 tarihinde EUR Döviz Alış Kuru 35,27-TL., 31.12.2024 tarihinde EUR Döviz Alış Kuru 36,74-TL'dir.)

Anonim veya Limited Şirketin Ünvanı	Sermaye Payı	Tutarı (TL)
IBK Wieschahn GMBH	%25	1.022.500,00
Radijator Inzenjering D.O.O."	%25	20.450.000,00
HKB Ketelbouw B.V.	%70	2.045.000,00
Beretta International S.p.A.	%5	1.533.750,00
TOPLAM		25.051.250,00

Şirket bu satıştan doğan kazanç, 2024 yılı kurum kazancının tespitinde dikkate almıştır. (4 Puan)

9-Şirket, Barbaros Denizcilik Turizm San ve Tic. Ltd. Şti'ye ait Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı "Büyük Kılıç" isimli gemiyi 01.01.2021 tarihinden itibaren 5 yıl süre ile kiralamış olup, gemi seyire hazır, tüm evrakları, donanımı, makinaları tam ve çalışır halde işletilmek üzere (Bareboat) teslim alınmıştır. Şirket ihracat ettiği kalorifer kazanlarının taşımacılığı ile başka müşterilere ait yük ve eşyaları deniz yoluyla taşımaktadır. Geminin işletilmesinden 2024 yılında elde edilen gelir ve giderler ayrı hesaplarda takip edilmiş olup bu hesaplarda yer alan bilgiler aşağıdaki gibidir.

GELİRİN TÜRÜ	TUTAR (TL)	GİDERİN TÜRÜ	TUTAR (TL)
Navlun Gelirleri	40.000.000,00	Gemi Seyir Giderleri	1.200.000,00
Ardıye Ücreti Geliri	5.000.000,00	Mürettebatın Ücretleri	21.000.000,00
Geminin Alt Kiraya Verilmesinden Elde Edilen Kira Geliri	500.000,00	Sigorta Giderleri	2.000.000,00
	0	İletişim Giderleri	50.000,00
	0	Kumanya ve Su Giderleri	100.000,00
	0	Müşterek Giderlerden Düşen Pay	6.128.000,00
TOPLAM	45.500.000,00	TOPLAM	30.478.000,00

Şirket yukarıdaki gelir ve giderleri 2024 yılı kurum kazancının tespitinde dikkate almıştır. (4 Puan)

10- Şirket, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile yapmış olduğu "Destek Sözleşmesi" kapsamında "Uluslararası Mardin Film Festivali-Sinemardin-2024" e sponsor olmuş ve söz konusu festival ile ilgili olarak 2024 yılında 5.000.000,00-TL'lik harcama gerçekleştirmiş ve ayrıca festivali düzenleyen Mezopotamya Sinemacılar Kültür Tanıtım Derneğinin banka hesabına 25.08.2024 tarihinde 1.000.000,00-TL nakdi bağış yapmıştır. (4 Puan)

İSTENEN:

Yukarıda verilen olayları kurumlar vergisi yönünden değerlendirerek, kanuni dayanaklarını belirtmek suretiyle şirketin 2024 hesap dönemi kurumlar vergisi matrahını tespit ediniz. (10 Puan)

VERİLER:

- 1- KDV hesaplaması yapılmayacaktır.
- 2- 2024 Yılı kurumlar vergisi, kurum kazancı üzerinden %25 oranında alınmaktadır.
- 3- Çifte vergilemeyi önleme anlaşmaları hükümleri dikkate alınmayacaktır.
- 4- Yabancı ülkelerde ödenen vergilerin tevsikine ilişkin gerekli belgeleri ilgili hesap dönemine ait beyannamenin verilmesi gereken tarihe kadar temin etmiştir.
- 5- Şirketin önceki dönemlerden devreden mali zararı bulunmamaktadır.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2025/3. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Gelir Üzerinden Alınan Vergiler
20 Aralık 2025 Cumartesi – 16.00 - 19.30 (3,5 Saat)

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI (MİKRO PUANLAMA)

CEVAP 1 –

CEVAP-1/A: FEHMİ MENDEŞ

CEVAP-1/A-1:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-1	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun; 65 inci maddesinde; “Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.”</p> <p>Aynı Kanunun Serbest meslek kazancının tespiti başlıklı 67 inci maddesinde; “Serbest meslek kazancı bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır.</p> <p>Müşteri veya müvekkilinden, serbest meslek faaliyeti ile ilgili olmak üzere para ve ayın şeklinde alınan gider karşılıkları kazançta ilave edilir.</p> <p>Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde Vergi Usul Kanunu'nun 328'inci maddesine göre hesaplanan müspet fark kazançta eklenir.</p> <p>Vergi, resim, harç, keşif, şahitlik, bilirkişilik ve ekspertiz gibi hususlara harcanmak üzere müşteri veya müvekkilden alınan ve tamamen bu hususlara sarf edilen para ve ayınlar kazanç sayılmaz.</p> <p>Serbest meslek erbabı, mesleki kazançlarını Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tuttukları “Serbest meslek kazanç defteri”ne istinaden tespit ederler. ...” hükümlerine yer verilmiştir.</p>	1
	<p>Bu düzenleme uyarınca serbest meslek mahiyetinde hizmet ifaları sırasında, müşteriden işle ilgili yapılacak masraflar karşılığı alınan paraların serbest meslek kazancına dahil edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla mimar Fehmi MENDEŞ tarafından alınan 5.000.000,00-TL avansın serbest meslek kazancına dahil edilmesi gerekmektedir.</p>	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	2

1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CEVAP-1/A-2:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-2	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinde “Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.” hükmüne,</p> <p>67 nci maddesinde “Serbest meslek kazancı bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve aylar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır” şeklinde tanımlanmış, aynı maddenin 4 üncü fıkrasında da “Vergi, resim, harç, keşif, şahitlik, bilirkişilik ve ekspertiz gibi hususlara harcanmak üzere müşteri veya müvekkilden alınan ve tamamen bu hususlara sarf edilen para ve aylar kazanç sayılmaz.” hükmüne yer verilmiştir.</p> <p>Aynı Kanunun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında, sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira ve benzeri iratların menkul sermaye iradı olduğu hüküm altına alınmıştır.</p> <p>Anılan maddenin ikinci fıkrasının (6) numaralı bendinde de; "Her nevi alacak faizlerinin (Adi, imtiyazlı, rehinli, senetli alacaklarla carî hesap alacaklarından doğan faizler ve kamu tüzel kişilerince borçlanılan ve senede bağlanmış olan meblağlar için ödenen faizler dahil.)" hükmüne yer verilmek suretiyle alacak faizinin menkul sermaye iradı sayılacağı belirtilmiştir.</p> <p>Öte yandan, aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, nakden veya hesaben yaptığı ödemelerden tevkifat yapmak zorunda olanlar sayılmış olup, aynı maddenin 2/b bendinde ise yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden %20 oranında tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.</p>	1
	<p>Serbest meslek kazançlarında tahsil esaslı geçerlidir. Bu nedenle net tutarı 2.000.000,00-TL olan bedelin brüt tutarı (2.000.000,00/0,80 =) 2.500.000,00TL olacaktır. Bu tutarın serbest tahsil edildiği 2024 yılında serbest meslek kazancına ilave edilmesi gerekmektedir.</p>	1
	<p>GVK'nın 86/1-d maddesine göre kesinti ve istisna uygulamasına tabi olmayan menkul sermaye iradı toplamının 2024 takvim yılı için 13.000 TL'yi aşmaması halinde beyan edilmemesi gerekmektedir. Fehmi MENDEŞ tarafından tahsil edilen 1.000.000,00-TL faiz ise alacak faizi olup herhangi bir tevkifata tabi olmadığından 2024 takvim yılı için beyanname verme sınırı olan 13.000 TL'yi aştığından, 1.000.000,00-TL'nin menkul sermaye iradı olarak beyan edilmesi gerekmektedir</p>	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	3

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CEVAP-1/A-3:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-3	<p>Serbest meslek kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecek giderler 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 68. maddesinde hüküm altına alınmıştır. Anılan maddenin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde kiralanan veya envantere dahil olan ve işte kullanılan taşıtların giderleri. (Şu kadar ki binek otomobillerine ilişkin giderlerin en fazla %70'i ve kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira bedelinin 5.500 (2024 yılı için 26.000 TL) Türk lirasına kadarlık kısmı ile binek otomobillerinin iktisabında ödenen özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi toplamının en fazla 115.000 (2024 yılı için 690.000 TL) Türk lirasına kadarlık kısmı gider olarak dikkate alınabileceği hükme bağlanmıştır.</p> <p>Buna göre serbest meslek kazancı sahiplerinin kiraladıkları veya iktisap ettikleri binek otomobillerine ilişkin giderler ile amortisman tutarlarının vergi matrahlarından indirilmesinde sınırlamalar bulunmaktadır. Gelir Vergisi Kanununun 68. maddesinde yer alan 2024 yılında gider olarak indirim konusu yapılabilecek aylık binek oto kira bedeli 26.000 TL(KDV hariç) olarak belirlenmiştir.</p> <p>Envantere dahil olup mesleki faaliyette kullanılan binek otomobillerin giderleri sınırlandırılmakta olup, bu sınırlama esas itibarıyla faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralınması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere binek otomobillerinin giderlerini kapsamaktadır.</p> <p>Binek otomobillerine ait gider ve amortisman yoluyla indirim konusu yapılabilecek tutarlar, her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle belirlenmektedir. 2024 takvim yılı için uygulanacak tutarlar, 324 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtilmiştir.</p> <p>Bu kapsamda, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralınması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere; kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerin her birine ilişkin aylık kira bedelinin, 2024 takvim yılı için 26.000,00-TL'ye kadarlık kısmı gider olarak dikkate alınır. Binek otomobillere ilişkin giderlerin en fazla %70'i matrahın tespitinde gider olarak dikkate alınır.</p> <p>Serbest meslek kazancının tespitinde tahsilat esası geçerlidir. Buna göre serbest meslek kazancı tahsil olunan hasıllattan, ödenen giderlerin düşülmesi suretiyle hesaplanmaktadır. Buna göre serbest meslek erbabı tarafından peşin ödenen ancak gelecek dönemleri de kapsayan kira ödemeleri, ödemenin yapıldığı yılda gider olarak dikkate alınmaktadır.</p>	1
	<p>311 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 13 üncü maddesinde; faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralınması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık</p>	1

3

<p>kira bedelinin maddede belirtilen sınırlar çerçevesinde gider olarak dikkate alınabileceği belirtilmiştir. Aynı maddenin 5 inci fıkrasında; “Finansal kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin yapılan ödemeler bu Tebliğin 13 üncü maddesi kapsamında değerlendirilmeyecek olup, söz konusu ödemelerde aylık kiralama gideri kısıtlaması söz konusu olmayacağı, finansal kiralama yoluyla işletme aktifine alınmış binek otomobiller için ödemelerin anapara ve faiz ödemesi olarak ayrıştırılarak, faiz giderinin ilk yıl “Haklar” hesabında izlenen binek otomobilin maliyetine dâhil olunması gerektiği belirtilmiştir. Finansal kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin yapılan ödemelerde aylık kiralama gideri kısıtlaması söz konusu olmayacaktır. Ancak, 2024 yılında gider yazılan 720.000,00-TL'nin tamamının binek otomobilinin maliyetine dâhil edilmesi gerekmektedir. Gelir Vergisi Kanununun 68. maddelerinde yer alan binek araçlarına ait amortisman olarak indirim konusu yapılabilecek 2024 yılı tutarları ÖTV ve KDV hariç 790.000 TL, vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya ikinci el olarak iktisap edildiği durumlarda 1.500.000 TL olarak belirlenmiştir. Maliyet bedeli üzerinden faydalı ömrü 5 yıl olarak kıst amortisman usulüne göre 6 aylık amortisman gideri hesaplanması gerekmektedir. Maliyete intikal edilen 720.000,00-TL tutar üzerinden hesaplanan yıllık amortisman gideri tutarı $(720.000 \times \%20) = 144.000,00$TL olmakta, kıst amortisman gideri ise $(144.000 \times 6/12) = 72.000,00$-TL olarak hesaplanmaktadır. Bu nedenle $(720.000 - 72.000) = 648.000$.-TL kanunen kabul edilmeyen giderdir.</p>																											
<table border="1"><thead><tr><th>Giderlerin Türü</th><th>Toplam Harcama Tutarı (A)</th><th>Kazancın Tespitinde Gider Olarak Dikkate Alınabilecek Azami Tutar (A) x %70</th><th>Kanunen Kabul Edilmeyen Gider (A) x %30</th></tr></thead><tbody><tr><td>Akaryakıt giderleri</td><td>300.000</td><td>210.000</td><td>90.000</td></tr><tr><td>Otopark gideri</td><td>20.000</td><td>14.000</td><td>6.000</td></tr><tr><td>Köprü ve otoyol geçiş ücreti</td><td>10.000</td><td>7.000</td><td>3.000</td></tr><tr><td>Toplam</td><td>330.000</td><td>231.000</td><td>99.000</td></tr></tbody></table>				Giderlerin Türü	Toplam Harcama Tutarı (A)	Kazancın Tespitinde Gider Olarak Dikkate Alınabilecek Azami Tutar (A) x %70	Kanunen Kabul Edilmeyen Gider (A) x %30	Akaryakıt giderleri	300.000	210.000	90.000	Otopark gideri	20.000	14.000	6.000	Köprü ve otoyol geçiş ücreti	10.000	7.000	3.000	Toplam	330.000	231.000	99.000	1			
Giderlerin Türü	Toplam Harcama Tutarı (A)	Kazancın Tespitinde Gider Olarak Dikkate Alınabilecek Azami Tutar (A) x %70	Kanunen Kabul Edilmeyen Gider (A) x %30																								
Akaryakıt giderleri	300.000	210.000	90.000																								
Otopark gideri	20.000	14.000	6.000																								
Köprü ve otoyol geçiş ücreti	10.000	7.000	3.000																								
Toplam	330.000	231.000	99.000																								
<p>Yukarıdaki hesaplamalara göre Fehmi MENDEŞ'in fazladan gider yazdığı tutar olan $(648.000 + 99.000) = 747.000,00$-TL'nin kanunen kabul edilmeyen gider olarak serbest meslek kazancına ilave edilmesi gerekmektedir.</p>				1																							
TOPLAM PUAN DEĞERİ				4																							

4

CEVAP-1/A-4:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-4	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci Gelir Vergisi Kanununun 70. maddesinde yer alan mal ve hakların kiralanması nedeniyle elde edilen gelirler gayrimenkul sermaye iradı(GMSİ) kapsamında gelir vergisine tabidir. Bu nedenle Fehmi MENDEŞ'in üçüncü bir şahıstan satın almış olduğu telif hakkını kiraya vermesinden elde ettiği gelir GMSİ olarak gelir vergisine tabidir. Anılan Kanunun 72. madde hükmüne göre, gayrimenkul sermaye iratlarında, gayrisafi hasılat, 70. maddede yazılı mal ve hakların kiraya verilmesinden bir takvim yılı içinde o yıla veya geçmiş yıllara</p>	1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	<p>ait olarak nakden veya aynen tahsil edilen kira bedellerinin tutarı olarak belirtilmiştir.</p> <p>Söz konusu hasıllattan giderlerin düşülmesi suretiyle vergiye tabi safi irat bulunmalıdır. Soruya ilişkin verilerde her ne kadar tercih hakkı bulunan durumlarda götürü gider yönteminin seçileceği belirtilmiş olsa da Gelir Vergisi Kanununun 74 üncü maddesinin parantez içi hükmüne göre hakların kiralanmasında götürü gider yönteminin tercihi mümkün değildir. Bu nedenle gelirin gerçek gider yöntemine göre tespiti gerekmektedir.</p>	
	<p>Sorudaki verilere göre 74. madde kapsamında gerçek gider olarak dikkate alınabilecek amortisman giderleri söz konusudur. Buna göre satın alınan hak (15.000.000 x 21,62/100 =) 3.243.000,00-TL maliyet bedeli üzerinden 2024 yılı için alındığı tarih önemli olmadan yıllık tam olarak (3.243.000,00 x %6,66 =) 215.983,80-TL amortisman gideri hesaplanacaktır.</p>	1
	<p>Kiracı Jeoloji Mühendisleri Odasına olduğundan Gelir Vergisi Kanununun 94. maddesinin (5/a) bendindeki 70 inci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden %20 oranında gelir vergisi kesintisi yapılacağı belirtildiğinden kiralanmış hak bedeli üzerinden %20 gelir vergisi stopajı yapılacaktır. Kira bedelinin 2 yıllık brüt tutarının 2.400.000,00-TL olduğu belirtilmiştir.</p> <p>Satın alınan hak, 01.04.2024 tarihinden itibaren kiraya verildiğinden 2024 yılı kira hasılatı 9 aylık olacak şekilde [2.400.000,00/24) x 9 =] 900.000,00-TL olarak hesaplanmaktadır. Dolayısıyla gayrimenkul sermaye iradı tutarı (900.000,00 – 215.983,80 =) 684.016,20-TL'dir. Hak kiralanmasından elde edilen 684.016,20-TL kira gelirinden vergi kesintisi yapılmadığından ve Gelir Vergisi Kanununun 86-1/d maddesi uyarınca 2024 yılı için 13.000-TL olarak belirlenen beyan sınırını aştığından 684.016,20-TL'nin gayrimenkul sermaye iradı olarak 2024 yılı gelir vergisi beyanına dâhil edilmesi gerekmektedir</p>	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	3

5

CEVAP-1/A-5:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-5	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı ortaklık haklarının veya hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artış kazancı sayılmıştır.</p>	1
	<p>193 sayılı Kanunun mükerrer 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlananlar hariç olmak üzere bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının 2024 takvim yılı için 87.000,00-TL'si gelir vergisinden istisna edilmiştir. Dolayısıyla, ortaklık haklarının elden çıkarılmasından doğan kazançların 87.000,00-TL'si istisna uygulanacaktır.</p>	
	<p>Değer artış kazançları, 193 sayılı Kanunun mükerrer 80. maddesinin birinci fıkrasında 7 bent halinde sayılmış olup bu bentlerin tamamında "...elden çıkarılmasından doğan kazançlar" deyimini kullanıldığından, değer artış kazançlarının tamamında tahakkuk esası geçerlidir.</p>	1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Ortaklık Hisselinin Maliyet Bedelinin Endekslemeye Tabi Tutularak Hesaplanması:

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 81 inci maddesinin son fıkrasında, mal ve hakların elden çıkarılmasında iktisap bedelinin, elden çıkarılan mal ve hakların, elden çıkarıldığı ay hariç olmak üzere Türkiye İstatistik Kurumunca belirlenen Yurt İçi - Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) artış oranında artırılarak tespit edileceği ve endekslemenin yapılabilmesi için artış oranının %10 veya üzerinde olması gerektiği yönünde hükümlere yer verilmiştir.

Artış oranının % 10 veya üzerinde olması durumunda ortaklık hissesinin maliyetinin elden çıkarıldığı ay hariç olmak üzere Yİ-ÜFE artış oranında artırılması gerekecektir. Ortaklık hissesinin alış tarihinden önceki ay olan Nisan/2024 döneminde Yİ-ÜFE 3.369,98, ortaklık hissesi satış tarihinden önceki ay olan Kasım/2024 döneminde Yİ-ÜFE 3.731,43 olarak gerçekleşmiştir.

Bu durumda ilgili dönemde artış oranının $[(3.731,43 - 3.369,98) / 3.369,98] \times 100 = \%10,73$ olduğu ve %10'un üzerinde görülmektedir.

Dolayısıyla satışa konu edilen ortaklık hissesinin endekslenmiş maliyet bedeli; $1.500.000,00 \text{ TL} \times (3.731,43/3.369,98) = 1.660.883,74\text{-TL}$ olarak dikkate alınacaktır.

Ortaklık Hisselinin satın alındığı tarihten önceki ay olan Nisan/2024 döneminde Yİ-ÜFE Oranı	Ortaklık Hisselinin satış tarihinden önceki ay olan Kasım /2024 Döneminde Yİ-ÜFE Oranı	Ortaklık Hisselinin Maliyet Bedeli (TL)	Endeksleme Katsayısı	Ortaklık Hisselinin Endekslenmiş Maliyet Bedeli (TL)
3.369,98	3.731,43	1.500.000,00	(3.731,43/3.369,98)	1.660.883,74

Vergiye Tabi Değer Artış Kazancı Tutarının Hesaplanması

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 81 inci maddesinin birinci fıkrasında; değer artışında safi kazancın, elden çıkarma karşılığında alınan para ve ayınlarla sağlanan ve para ile temsil edilebilen her türlü menfaatlerin tutarından, elden çıkarılan mal ve hakların maliyet bedelleri ile elden çıkarma dolayısıyla yapılan ve satıcının uhdesinde kalan giderlerin ve ödenen vergi ve harçların indirilmesi suretiyle bulunacağı hükme bağlanmıştır.

Vergiye Tabi Değer Artış Kazancı ise; Ortaklık Hisselinin Satış Bedeli – (Ortaklık Hisselinin Endekslenmiş Maliyet Bedeli + Yapılan Masraflar) arasındaki fark olacaktır.

Ortaklık Hisselinin Satış Bedeli (TL)	Ortaklık Hisselinin Endekslenmiş Maliyet Bedeli (TL)	Komisyon Bedeli (TL)	Vergiye Tabi Değer Artış Kazancı (TL)	İstisna Tutarı(TL)	Vergiye Tabi Gelir (TL)
2.500.000,00	1.660.883,74	100.000,00	739.116,26	87.000,00	652.116,26

Fehmi MENDEŞ'in ortaklık hissesinin satışından elde ettiği 652.116,26-TL değer artış kazancını 2024 yılı gelir vergisi beyannamesinde beyan etmesi gerekmektedir.

TOPLAM PUAN DEĞERİ

1

1

4

6

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CEVAP-1/A-6:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-6	<p>6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda ticaret şirketleri arasında sayılmakla birlikte sermaye şirketi mahiyetinde olmayan adi komandit şirketler, kurumlar vergisi mükellefi değildir. Bu nedenle, her ortak payına düşen kâr veya zararı 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu uyarınca kendi Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi ile vergi dairesine bildirmektedir.</p> <p>193 sayılı Kanunun 75/2. maddesi gereğince komanditer ortakların elde ettiği kazanç ise İştirak hisselerinden doğan menkul sermaye iradı olarak vergilendirilmektedir. Menkul sermaye iratları açısından “elde etme” genel olarak hukuki ve ekonomik tasarruf imkanının doğduğu anda meydana gelmektedir. Bu genel kuralın bir istisnası olarak, adi komandit şirketlerde komanditerlerin kâr payları, GVK’nın 193 sayılı Kanunun 75/2 maddesinin son paragrafı gereğince şirket kârının ilişkin bulunduğu takvim yılında elde edilmiş sayılmaktadır.</p> <p>Diğer taraftan, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa 5084 sayılı Kanunla eklenen ve 06.02.2004 tarihinde yürürlüğe giren geçici 3 üncü maddenin birinci fıkrasında; “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;</p> <p>a) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur.</p> <p>...” hükmü yer almaktadır.</p> <p>Bu düzenlemelere göre, adi komandit şirketler ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olmakla birlikte, yıllık gelir vergisi yönünden tüzel kişiliği göz önüne alınmamış, doğrudan doğruya şirketin ortağı olan gerçek kişiler gelir vergisi mükellefi olarak kabul edilmişlerdir. Adi komandit şirket tüzel kişiliği adına düzenlenmiş olan faaliyet ruhsatı nedeniyle, Serbest Bölgeler Kanununun yukarıda yer verilen istisna hükmünden gelir vergisi mükellefi olan adi komandit şirket ortakları yararlanabilmektedir.</p> <p>Bu hüküm ve açıklamalara göre, 06.02.2004 tarihinden önce ruhsat alarak serbest bölgede faaliyet gösteren adi komandit şirket komandite ortaklığı nedeniyle şirket karından hissesi oranında aldığı pay, 3218 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin (a) bendinde belirtilen gelir vergisi istisnasının uygulanması mümkün bulunmaktadır.</p> <p>Adi komandit şirketlerde kar dağıtımını kazancın elde edildiği dönemin sonu itibarıyla yapılmış sayılmaktadır. Dolayısıyla adi komandit şirketin 2023 yılı</p>	1
		1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	karından Fehmi MENDEŞ'e düşen 4.500.000,00-TL'nin 2024 yılı gelir vergisi beyannamesine Gelir Vergisi Kanununun 85 inci maddesi hükmü göz önünde bulundurularak eklenmesi gerekir. Adi komandit şirket karının 15.06.2025 tarihinde dağıtılmış olması bu durumu değiştirmemektedir. Bu nedenle 4.500.000,00-TL'lik tutar öncelikle menkul sermaye iradı olarak beyannameye dahil edilmesi daha sonra 2024 yılı Gelir Vergisi Beyannamesinde "Serbest Bölgelerden Elde Edilen Kazançlar istisnası" olarak gösterilmek suretiyle gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılması gerekmektedir.	
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	2

CEVAP-1/A-7:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ																			
1/A-7	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 70. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde binaların kiraya verilmesinden elde edilen iratların gayrimenkul sermaye iradı olduğu, anılan Kanunun 71. maddesinde gayrimenkul sermaye iradından safi irat, gayrisafi hasılatıran iradın sağlanması ve idamesi için yapılan giderler indirildikten sonra kalan müspet fark olduğu, yine aynı Kanunun 74. maddesinde gayrimenkul sermaye iratlarında gayrisafi hasılatıran indirilecek gerçek giderler belirtilmiştir. Gerçek gider yönteminin seçilmesi durumunda, safi iradın bulunması için gayrisafi hasılatıran indirim konusu yapılabilecek giderler Gelir Vergisi Kanununun 74 üncü maddesinde belirtilmiştir. Bu giderler arasında, bakım, onarım, aydınlatma, ısıtma, su ve asansör giderleri, mal ve haklara ilişkin sigorta giderleri, kiraya verilen mal veya hak için ödenen vergiler, ayrılan amortismanlar, kredi borç faizleri gibi giderler kira gelirinden indirilecektir.</p>	1																			
	<p>Fehmi MENDEŞ konut olarak kiraya vermiş olduğu daire için 2024 yılında ödediği 200.000,00-TL emlak vergisi, 1.000.000,00-TL tutarında sigorta bedeli, iktisap bedelinin %5'i olan (20.000.000 x %5 =) 2.500.000,00-TL'yi indirim konusu yapabilecektir</p> <p>Kiraya verilen binanın faydalı ömrü 50 yıl olduğundan bina için hesaplanan amortisman tutarı $20.000.000 \times \%2 =$ 400.000.-TL dir. Bu durumda gayrisafi kira gelirinden indirim konusu yapılacak gerçek giderlerin toplamı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.</p> <table border="1"><thead><tr><th>Konut Kiralama Dönemi</th><th>2024 Yılına Denk Gelen Dönem</th><th>Yıllık Kira Bedeli (TL)</th><th>Hesaplama</th><th>2024 Yılına İlişkin Mesken Kirası Tutarı (TL)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Mayıs/2023- Nisan/2024 dönemi</td><td>Ocak-Nisan/2024 Dönemi -4 aylık</td><td>720.000,00</td><td>$(720.000 \times 4/12 =) 240.000,00$</td><td>240.000,00</td></tr><tr><td>Mayıs/2024 - Nisan/2025 dönemi</td><td>Mayıs -Aralık/2024 Dönemi-8 aylık</td><td>1.200.000,00</td><td>$1.200.000 \times 8/12 =) 800.000,00$</td><td>800.000,00</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1.040.000,00</td></tr></tbody></table> <p>Sahibi buldukları konutları kiraya verenlerin kira ile oturdukları konut kira bedelinden ödenmiş olan tutarlar gider olarak dikkate alınabilecektir. Mayıs/2023 - Nisan/2024 dönemine ilişkin kira 12.04.2023 tarihinde ödendiği için 2023 ve 2024 yılı kira gelirinin tespitinde dikkate alınabilecektir. Ancak, Mayıs/2024 - Nisan/2025 dönemine ilişkin kira 15.04.2025 tarihinde ödendiği için 2025 yılı kira gelirinin tespitinde dikkate alınabilecektir.</p>	Konut Kiralama Dönemi	2024 Yılına Denk Gelen Dönem	Yıllık Kira Bedeli (TL)	Hesaplama	2024 Yılına İlişkin Mesken Kirası Tutarı (TL)	Mayıs/2023- Nisan/2024 dönemi	Ocak-Nisan/2024 Dönemi -4 aylık	720.000,00	$(720.000 \times 4/12 =) 240.000,00$	240.000,00	Mayıs/2024 - Nisan/2025 dönemi	Mayıs -Aralık/2024 Dönemi-8 aylık	1.200.000,00	$1.200.000 \times 8/12 =) 800.000,00$	800.000,00					1.040.000,00
Konut Kiralama Dönemi	2024 Yılına Denk Gelen Dönem	Yıllık Kira Bedeli (TL)	Hesaplama	2024 Yılına İlişkin Mesken Kirası Tutarı (TL)																	
Mayıs/2023- Nisan/2024 dönemi	Ocak-Nisan/2024 Dönemi -4 aylık	720.000,00	$(720.000 \times 4/12 =) 240.000,00$	240.000,00																	
Mayıs/2024 - Nisan/2025 dönemi	Mayıs -Aralık/2024 Dönemi-8 aylık	1.200.000,00	$1.200.000 \times 8/12 =) 800.000,00$	800.000,00																	
				1.040.000,00																	

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Ancak, gayrimenkul sermaye iradına ilişkin giderlerin tespitinde de tahsilat esası geçerlidir. Dolayısıyla, Mayıs/2024 - Aralık/2024 dönemine ilişkin 8 aylık kira gideri 15.04.2025 tarihinde ödendiğinden 800.000,00 TL kira ödemesinin 2024 yılı safi iradın tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün değildir. Bu hesaplamalara göre;		
GERÇEK GİDERİN TÜRÜ	TUTAR(TL)	
Binanın Emlak Vergisi	200.000,00	
Binanın Sigortası	500.000,00	
Taşınmazın iktisap bedelinin %5'i	1.000.000,00	
Sahibi buldukları konutları kiraya verenlerin kira ile oturdukları konut kirası	240.000,00	
Bina Amortisman Tutarı	400.000,00	
GERÇEK GİDERLERİN TOPLAMI	2.340.000,00	
Fehmi MENDEŞ villasını 3 yıllığına kiraya verdiği için kira bedeli 540.000,00-USD olduğundan gayrimenkul sermaye iradı (540.000 x 25,25 =) 13.635.000,00-TL olup bu tutarın Ocak-Aralık/2024 dönemine isabet 12 aylık kısmı olan (13.635.000,00 * 12/36 =) 4.545.000,00-TL kira geliri olacaktır.		1
Fehmi MENDEŞ mesleki kazancını yıllık beyanname ile bildirmek mecburiyetinde olduğundan 193 sayılı Kanunun 21. maddesindeki mesken geliri istisnasından faydalanamaz.		
	TUTAR(TL)	
Gayrimenkul sermaye iradı (180.000 x 25,25)	4.545.000,00	
Vergiden istisna tutar	0,00	1
İstisnadan sonra kalan kısmı	4.545.000,00	
Gerçek Giderlerin Toplamı (-)	2.340.000,00	
Vergiye Tabi GMSİ	2.205.000,00	
Bu hesaplamalar göre Fehmi MENDEŞ'in 2.205.000,00-TL'yi GMSİ olarak 2024 yılı gelir vergisi beyannamesine dahil etmesi gerekmektedir		
TOPLAM PUAN DEĞERİ		4

CEVAP-1/A-8:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ	
1/A-8	Yukarıdaki açıklamalara göre Fehmi MENDEŞ tarafından 2024 yılında beyan edilmesi gereken gelir vergisi matrahı aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.	2	
	GELİR UNSURLARI		TUTAR(TL)
	SERBEST MESLEK KAZANCI		48.247.000,00
	(+)A Hesaplanan Serbest Meslek Kazancı		40.000.000,00
	(+)1/A-1 Gider karşılığı alınan avans		5.000.000,00
	(+)1/A-2 (B) A.Ş. Denetim Ücreti		2.500.000,00
	(+)1/A-3 Kanunen Kabul Edilmeyen Gider		747.000,00
	MSİ TOPLAMI		5.500.000,00
(+)1/A-2 Alacak Faizi	1.000.000,00		
(+)1/A-6 Adi Komandit Şirket Kar Payı (Serbest Bölge)	4.500.000,00		

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	GMSİ TOPLAMI		2.889.016,20
(+)1/A-4	Hak Kiralaması	684.016,20	
(+)1/A-7	Mesken Kira Geliri	2.205.000,00	
	DiĞER KAZANÇ VE İRAT TOPLAMI		652.116,26
(+)1/A-5	Değer Artış Kazancı (Kollektif Şirket Hissesi)	652.116,26	
	ÜCRET TOPLAMI		0
	KAZANÇLARIN SAFİ TUTAR TOPLAMI		57.288.132,46
	İSTİSNA EDİLEN KAZANÇLAR		4.500.000,00
(-)1/A-6	Serbest Bölgelerden Elde Edilen Kazançlar	4.500.000,00	
	BEYAN EDİLECEK GELİRLERDEN İNDİRİM		0
	Vergiye Tabi Gelir (Matrah)		52.788.132,46
TOPLAM PUAN DEĞERİ			2

CEVAP-1/B: MEDİNE MENDEŞ

10

CEVAP-1/B-1:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-1	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80. maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı beninde; iktisap şekli ne olursa olsun (ivazsız olarak iktisap edilenler hariç) 70 inci maddenin birinci fıkrasının (1), (2), (4) ve (7) numaralı bentlerinde yazılı mal ve hakların, iktisap tarihinden başlayarak 5 yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançların değer artışı kazancı olduğu belirtilmiştir.</p> <p>Anılan maddenin ikinci fıkrasında "elden çıkarma" deyiminin, mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temlik, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade ettiği belirtilmiştir.</p> <p>Bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlananlar hariç, istisna tutarı olan 2024 yılı için) 87.000-TL'sı gelir vergisinden istisna edilmiştir.</p> <p>Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 81. maddesinin birinci fıkrasında; "Değer artışında safi kazanç, elden çıkarma karşılığında alınan para ve ayınlarla sağlanan ve para ile temsil edilebilen her türlü menfaatlerin tutarından, elden</p>	1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	<p>çıkarılan mal ve hakların maliyet bedelleri ile elden çıkarma dolayısıyla yapılan ve satıcının uhdesinde kalan giderlerin ve ödenen vergi ve harçların indirilmesi suretiyle bulunur. Hasılatın ayın ve menfaat olarak sağlanan kısmının tutarı Vergi Usul Kanununun değerlendirme ile ilgili hükümlerine göre tayin ve tespit olunur.” hükmü, maddenin son fıkrasında da, “Mal ve hakların elden çıkarılmasında iktisap bedeli, elden çıkarılan mal ve hakların, elden çıkarıldığı ay hariç olmak üzere Devlet İstatistik enstitüsünce belirlenen toptan eşya fiyat endeksindeki artış oranında artırılarak tespit edilir. Şu kadar ki, bu endekslemenin yapılabilmesi için artış oranının %10 veya üzerinde olması şarttır.” hükümlerine yer verilmiştir.</p>	
	<p>Bu açıklamalara göre, veraset yoluyla(ivazsız olarak) intikal eden arsanın kamulaştırılması neticesinde, oluşan (50.000.000-5.000.000 =) 45.000.000.- TL değer artış kazancı olarak vergilendirilmeyecektir</p> <p>Gelir Vergisi Kanununun 75. maddesinin birinci fıkrasında, sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira benzeri iratlar menkul sermaye iradı olarak nitelendirilmiş, ikinci fıkrasının 6 numaralı bendinde ise her nevi alacak faizleri (adi, imtiyazlı, rehinli, senetli alacaklarla cari hesap alacaklarından doğan faizler ve kamu tüzel kişilerin borçlanılan ve senede bağlanmış olan meblağlar için ödenen faizler dahil) kaynağına bakılmaksızın menkul sermaye iradı olarak sayılmıştır.</p> <p>Bu hükümlere göre, kamulaştırma bedelinin geç ödenmesi nedeniyle ödenen 15.000.000,00-TL faiz gelirinin ise menkul sermaye iradı olarak 2024 yılı gelir vergisi beyannamesine dahil edilmesi gerekmektedir.</p>	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	2

11

CEVAP-1/B-2:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-2	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun “Ticari Kazancın Tarifi” başlıklı 37. maddesinin birinci fıkrasında her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiştir. Buna göre anılan madde hükmünde belirtilen faaliyetlerin devamlı suretle yapılması veya mutad meslek halinde ifa edilmesinden doğan kazançlar ticari olarak vergilenecektir.</p> <p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 82. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde arızı olarak ticarî muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere tavassuttan elde edilen kazançlar arızı kazanç olarak tanımlanmıştır. Bu düzenlemeye göre ticari faaliyetlerin devamlı olarak değil de arızı olarak yapılması halinde elde edilen kazanç, arızı kazanç olarak değerlendirilmekte ve dolayısıyla diğer kazanç ve irat olarak vergilendirilmektedir. Aynı şekilde ticari faaliyetlere aracılık etmekten sağlanan kazançlar da söz konusu faaliyetin arızı olarak yapılması halinde diğer kazanç ve irat olarak vergilenecektir.</p>	1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	<p>Söz konusu faaliyet nedeniyle elde edilen kazancın safi değerinin bulunması için, satış bedelinin maliyet bedeli ve satış dolayısıyla yapılan giderlerin indirilmesi gerekmektedir.</p> <p>Gelir Vergisi Kanununun 82 nci maddesinde altı bent olarak sayılan arazi kazançlarda, bir kısım bentler istisna uygulamasından faydalanırken bir kısım ise istisnaya tabi olmayıp elde edilen kazanç tutarından tevsik edilmesi koşuluyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan tutar üzerinden vergilendirilmektedir. Bir takvim yılında (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerde yazılı olan kazançlar (henüz başlamamış olan ticari, zirai veya mesleki bir faaliyete hiç girişilmemesi ile ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) toplamının 2024 yılı için 200.000 TL' lik kısmı gelir vergisinden müstesnadır.</p>											
	<p>Bu açıklamalara göre Medine MENDEŞ'in antik tablo satışından elde ettiği kazanç aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.</p> <table border="1"><thead><tr><th></th><th>TUTARI (TL)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Antika değeri olan tablonun satış bedeli (1.350.000,00 x 37,15 =)</td><td>50.152.500,00</td></tr><tr><td>Antika değeri olan tablonun maliyet bedeli</td><td>30.000.000,00</td></tr><tr><td>Arazi Kazanç istisnası</td><td>200.000,00</td></tr><tr><td>Arazi kazanç</td><td>19.952.500,00</td></tr></tbody></table> <p>Buna göre, satış işleminde elde edilen 19.952.500,00-TL arazi kazancın diğer kazanç ve iratlar olarak 2024 yılı gelir vergisi beyannamesine dahil edilmesi gerekmektedir.</p>		TUTARI (TL)	Antika değeri olan tablonun satış bedeli (1.350.000,00 x 37,15 =)	50.152.500,00	Antika değeri olan tablonun maliyet bedeli	30.000.000,00	Arazi Kazanç istisnası	200.000,00	Arazi kazanç	19.952.500,00	1
	TUTARI (TL)											
Antika değeri olan tablonun satış bedeli (1.350.000,00 x 37,15 =)	50.152.500,00											
Antika değeri olan tablonun maliyet bedeli	30.000.000,00											
Arazi Kazanç istisnası	200.000,00											
Arazi kazanç	19.952.500,00											
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	2										

12

CEVAP-1/B-3:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-3	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinin birinci fıkrasında, zirai faaliyetten doğan kazancın zirai kazanç olduğu hükme bağlanmış, ikinci fıkrasında ise zirai faaliyetin; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiatan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılarını ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade ettiği, aynı maddenin altıncı fıkrasında da yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelerin zirai işletme olduğu belirtilmiştir.</p>	1
	<p>Kümes hayvanlarının yetiştirilmesi ve belirli bir olgunluğa gelen tavukların satılması faaliyeti neticesinde elde edilecek kazanç; zirai kazançtır. Arıca Gelir Vergisi Kanununun 54 üncü maddesinde kümes hayvanları ile ilgili işletme büyüklüğü ölçüsü belirlenmediğinden, kümes hayvanlarının yetiştirilmesi ve yetiştirilen tavuklardan belirli bir olgunluğa gelen tavukların satılması faaliyetinden elde edilen kazancın anılan Kanunun 94 üncü maddesine göre tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle 10.000.000,00-TL kazanç beyana konu edilmeyecektir.</p>	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	2

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CEVAP-1/B-4:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
	<p>Gelir Vergisi Kanununun 70. maddesinin son fıkrasında, zirai faaliyete bilfiil iştirak etmeksizin sadece üründen pay alan arazi sahiplerinin gelirleri gayrimenkul sermaye iradı (GMSİ) olarak vergilendirileceği, 72. maddesinin ikinci fıkrasında da, ayın olarak tahsil edilen kiralardan Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre emsal bedel ile paraya çevrileceği hükme bağlanmıştır.</p>	1
1/B-4	<p>Bu düzenlemelere göre Medine MENDEŞ'in zirai faaliyete bilfiil katılmaksızın mahsulden aldığı payın gayrimenkul sermaye iradı olarak beyan edilmesi gerekmektedir. Medine MENDEŞ'in gayrimenkul sermaye iradına esas olacak brüt kira bedeli, ayın olarak alınan 30 ton pamuğun emsal bedeli olan (30 ton x 900.000,00-TL/15ton =) 1.800.000,00-TL olacaktır.</p> <p>Medine MENDEŞ, gayrimenkul sermaye iradının safi tutarının tespitinde götürü gider usulünü seçmiştir.</p> <p>Medine MENDEŞ'in gayrimenkul sermaye iradının safi tutarının belirlenmesinde götürü gider usulünü seçtiğinden bu tutar üzerinden %15 götürü gider olan (1.800.000 x %15 =) 270.000,00-TL'yi indirdikten sonra kalan (1.800.000 - 270.000 =)1.530.000,00-TL'nin Medine MENDEŞ'in tarafından GMSİ olarak 2024 yılı gelir vergisi beyannamesine dahil edilmesi gerekmektedir</p> <p>Arazinin ayın karşılığı kiraya verilmesi karşılığında elde edilen pamuğun satışı arazi ticari faaliyettir. Söz konusu zirai mahsulün (pamuğun) emsal bedeli kira geliri olduğundan, bu tutar aynı zamanda pamuğun maliyet bedeli olmaktadır. Kira karşılığı elde edilen 15 ton pamuğun satış bedeli ile alış bedeli aynı olduğundan arazi faaliyetten kazanç oluşmayacaktır.</p>	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	2

CEVAP-1/B-5:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-5	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında, sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira benzeri iratlar menkul sermaye iradı olarak nitelendirilmiş, ikinci fıkrasının 7 numaralı bendinde ise mevduat faizleri sayılmıştır.</p> <p>Türkiye'de yerleşik kişilerin off-shore bankalarında (kıyı bankacılığı) veya yurt dışındaki herhangi bir bankada mevduat hesabı açtırarak faiz geliri elde etmeleri halinde, tam mükellefiyet esasında yurt dışından elde edilen gelir niteliğindeki bu gelirin, tutarı ne olursa olsun Gelir Vergisi Kanununun 85 ve 86 ncı maddeleri hükmü uyarınca yıllık beyanname ile bildirilmesi gerekmektedir.</p>	1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	Kıyı bankacılığından (off-shore bankacılık) elde edilen faiz gelirleri menkul sermaye iradı olup Türkiye’de vergi kesintisine tabi olmadığından 86 ncı maddesinde 2024 yılı beyan sınırı olan 13.000,00-TL’lik tutarı aşması halinde yıllık beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir	
	Söz konusu mevduat hesabının döviz cinsinden açılmış olması halinde, faiz gelirinin, elde edildiği tarihteki Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınmak suretiyle Türk Lirasına çevrilerek beyan edilmesi gerekmektedir. Buna göre Medine MENDEŞ’in beyan edeceği faiz gelir tutarı (30.000 x 34,30 =) 1.029.000,00-TL olarak hesaplanmakta olup, menkul sermaye iradı olarak beyannameye dahil edilmesi gerekmektedir.	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	2

CEVAP 1/B-6:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-6	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 18. maddesinde müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri kazançlar, serbest meslek kazancı olup gelir vergisinden istisna edilmiştir</p> <p>Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler istisnaya dâhildir. Yukarıda yazılı kazançların arızî olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez. Serbest meslek kazançları istisnasının, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye etkisi yoktur</p> <p>193 sayılı Kanunun 18 inci maddesi kapsamında elde edilen ve aynı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2024 takvim yılı için 3.000.000 TL) aşan kazançlar için bu istisnadan yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.</p> <p>Bu durumda olanların, 94 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında tevkifat yapma yükümlülüğü yoktur. Yılısonu itibariyle 18 inci madde kapsamında elde edilen kazançlar toplamının söz konusu tutarı aşması halinde, elde edilen kazançların tamamının yıllık gelir vergisi beyannameyi ile beyan edilmesi gerekmektedir.</p> <p>Medine MENDEŞ’in mütercim olarak hikâye kitabını Türkçe’den Almanca’ya çevirmek suretiyle o öykünün mütercimi olmuştur. Mütercimin hikâye kitabını yayınlaması sonucu elde ettiği kazanç Gelir Vergisi Kanununun 18. maddesi kapsamındaki serbest meslek kazancı olup gelir vergisinden istisna edilmiştir. Elde edilen serbest meslek kazancı tutarı ise (1.000.000,00 x 32,70 =) 32.700.000,00.-TL’dir. Elde edilen kazanç 2024 takvim yılı için 3.000.000 TL’yi aştığından tamamı serbest meslek kazancı olarak 2024 yılı gelir vergisi beyannameyi dâhil edilmesi gerekmektedir.</p>	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	2

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CEVAP-1/B-7:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI			PUAN DEĞERİ
1/B-7	Yukarıdaki açıklamalara göre Medine MENDEŞ tarafından 2024 yılında beyan edilmesi gereken gelir vergisi matrahı aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.			2
		GELİR UNSURLARI	TUTAR(TL)	
		ZİRAİ KAZANCI	0,00	
	(+)1/B-3	Kümes hayvancılığı geliri (beyan dışı)	0,00	
		MSİ TOPLAMI	16.029.000,00	
	(+)1/B-1	Alacak Faizi	15.000.000,00	
	(+)1/B-5	Kıyı Bankacılığı (off-shore) Faiz Geliri	1.029.000,00	
		GMSİ TOPLAMI	1.530.000,00	
	(+)1/B-4	Tarım Arazinin Kiraya Verilmesi	1.530.000,00	
		DİĞER KAZANÇ VE İRAT TOPLAMI	19.952.500,00	
	(+)1/B-2	Arızı Ticari Kazanç	19.952.500,00	
		SERBEST MESLEK KAZANCI	32.700.000,00	
	(+)1/B-6	Serbest Meslek Kazancı	32.700.000,00	
		KAZANÇLARIN SAFİ TUTAR TOPLAMI	70.211.500,00	
		İSTİSNA EDİLEN KAZANÇLAR	0,00	
		BEYAN EDİLECEK GELİRLERDEN İNDİRİM	0	
		Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	70.211.500,00	
		TOPLAM PUAN DEĞERİ	2	

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CEVAP-1/C:KEMAL MENDEŞ

CEVAP-1/C-1:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/C-1	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, Türkiye'de yerleşmiş olmayan gerçek kişilerin sadece Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmıştır. Çalışma veya oturma izni alarak altı aydan fazla bir süre yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları, Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlar bakımından dar mükellefiyet esasında vergilendirilmektedir.</p> <p>193 sayılı Kanununun 65 inci maddesinde “Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.” Hükümüne yer verilmiştir. Kemal MENDEŞ doktorluk faaliyetinden 2024 yılında 37.000.000,00-TL serbest meslek kazancı elde etmiştir.</p>	1
	<p>Kemal MENDEŞ Türk vatandaşı olmasına rağmen, İsviçre mukimi olduğundan dar mükellef statüsünde olup, İsviçre’de icra ettiği serbest meslek faaliyetinden elde ettiği kazançları Türkiye’de vereceği gelir vergisi beyannamesine dahil etmeyecektir. Dar mükellefler, sadece Türkiye’de elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden vergilendirilir, yabancı ülkelerde elde ettikleri kazanç ve iratlarını Türkiye’de beyan etmezler. Bu nedenle İsviçre’de elde edilen 37.000.000,00-TL serbest meslek kazancı Türkiye’de verilecek gelir vergisi beyannamesine dahil etmeyecektir</p>	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	2

16

CEVAP-1/C-2:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/C-2	<p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 7. maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde dar mükellef kişinin Türkiye’de gayrimenkul sermaye iradı elde edilmiş sayılması için gayrimenkulün Türkiye’de bulunması ve bu mahiyetteki mal ve hakların Türkiye’de kullanılması veya Türkiye’de değerlendirilmesi, Türkiye’de değerlendirmeden maksat, ödemenin Türkiye’de yapılması veya ödeme yabancı memlekette yapılmışsa, Türkiye’de ödeyenin veya nam ve hesabına ödeme yapılanın hesaplarına intikal ettirilmesi veya karından ayrılmasıdır.</p> <p>193 sayılı Kanunun 70. maddesinde bentler halinde sayılan mal ve hakların sahipleri, mutasarrıfları, zilyedleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesi sonucu elde edilen iratlar gayrimenkul sermaye iradı (GMSİ) olarak tanımlanmıştır.</p>	1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	<p>Diğer taraftan, aynı Kanununun 94. maddesinde; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dâhil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." hükmüne yer verilmiş olup, aynı maddenin birinci fıkrasının (5/a) alt bendinde ise; 70 inci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben 2006/11449 sayılı B.K.K uyarınca % 20 oranında tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.</p>	
	<p>Hak niteliği taşıyan web sayfasının Türkiye mukimi (R) Limited Şirketine kiraya verilmesi işlemi, Türkiye’de elde edilen GMSİ kazancı olarak verginin konusuna girmektedir. Gelecek yıllara ait olup, peşin olarak tahsil edilen kira bedelleri, ödemenin yapıldığı yılın değil, gelirin ilgili olduğu yılın geliri sayılmaktadır. 01.07.2024 tarihinden itibaren 2 yıllığına kiraya verildiğinden aylık kira geliri (3.600.000,00/24 =) 150.000,00-TL olarak hesaplanmaktadır. 2024 yılına isabet eden kira geliri ise (150.000 x 6 =) 900.000,00-TL olmaktadır. 2024 yılı kirası 18.07.2024 tarihinde ödenmiş olup, ödenen bu kira bedeli üzerinden tam mükellef (R) Limited Şirketi tarafından 193 sayılı Kanununun 94/5-a maddesi uyarınca (900.000 x %20 =) 180.000,00-TL gelir vergisi stopajı yapılması gerekmektedir.</p> <p>193 sayılı Kanununun 86. maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde dar mükellefiyette, tamamı Türkiye’de tevkif suretiyle vergilendirilmiş olan; ücretler, serbest meslek kazançları, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile diğer kazanç ve iratlar için yıllık beyanname verilmeyeceği, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirlerin beyannameye dahil edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.</p> <p>Tamamı, Türkiye’de tevkif suretiyle vergilendirilmiş olan gayrimenkul sermaye iratları için tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname verilmeyecek ve diğer gelirler nedeniyle beyanname verilse dahi beyannameye dahil edilmeyecektir. Bu nedenle, 2024 yılında elde edilen 900.000,00-TL’lik kira geliri yıllık beyannameye dahil edilmeyecektir.</p>	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	2

17

CEVAP-1/C-3:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/C-3	193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında, sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira benzeri iratlar menkul sermaye iradı olarak nitelendirilmiş, ikinci fıkrasının 5 numaralı bendinde hazine bonusu faizleri, 6 numaralı	1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

<p>bendinde ise alacak faizleri, 7 numaralı bendinde ise mevduat faizleri sayılmıştır.</p> <p>Bu düzenleme uyarınca Kemal MENDEŞ'in 2024 yılında elde ettiği mevduat faizi, alacak faizi ve hazine bonusu faizi menkul sermaye iradıdır.</p> <p>Çalışma veya oturma izni olarak altı aydan fazla bir süre yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları, Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlar bakımından dar mükellefiyet esasında vergilendirilmektedir. Dar mükellefiyet esasında vergilendirilenlerin Türkiye'de elde ettiği gelirin tamamının kesinti suretiyle vergilendirilmiş menkul sermaye iratlarından ibaret olması halinde bu gelir için beyanname verilmeyecektir.</p> <p>193 sayılı Kanununun 101. Maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde dar mükellefiyete tabi mükelleflerden yıllık beyanname vermeye mecbur olmayanların vergisi tevkif suretiyle alınmamış menkul sermaye iratlarını iktisap tarihinden itibaren 15 gün içinde münferit beyanname ile ödemenin Türkiye'de yapıldığı yer vergi dairesine beyan etmesi gerekmektedir.</p> <p>Buna göre, yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları dâhil dar mükellefiyete tabi olanlar, Türkiye'de elde ettikleri vergi kesintisine tabi tutulmamış menkul sermaye iratlarının tamamını, elde etme tarihinden itibaren 15 gün içinde münferit beyanname ile bildirmesi ve vergisini de aynı süre içerisinde ödemesi gerekmektedir. Münferit beyanname ile beyan edilen gelirler yıllık gelir vergisi beyannamesine dahil edilmeyecektir.</p> <p>193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 86. maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde dar mükellefiyette, tamamı Türkiye'de tevkif suretiyle vergilendirilmiş olan; ücretler, serbest meslek kazançları, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile diğer kazanç ve iratlar için yıllık beyanname verilmeyeceği, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirlerin beyannameye dahil edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.</p> <p>Tamamı, Türkiye'de tevkif suretiyle vergilendirilmiş olan menkul sermaye iratları için tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname verilmeyecek ve diğer gelirler nedeniyle beyanname verilse dahi beyannameye dahil edilmeyecektir.</p>									
<p>Bu açıklamalara göre;</p>									
<table border="1"><thead><tr><th>Gelirin Türü</th><th>Açıklama</th></tr></thead><tbody><tr><td>Mevduat Faizi Tutarı 5.000.000,00-TL</td><td>GVK Geçici 67 nci madde kapsamında vergi kesintisine tabi olduğundan beyan edilmeyecektir.</td></tr><tr><td>Alacak Faizi Tutarı- 1.000.000,00-TL</td><td>Vergi kesintisine tabi tutulmamış menkul sermaye iratlarının tamamını, elde etme tarihinden itibaren 15 gün içinde Münferit Beyanname ile bildirilmesi ve vergisinin de aynı süre içerisinde ödenmesi gerekmektedir.</td></tr><tr><td>Hazine bonosundan Elde edilen 10.000.000,00-TL Faiz Geliri</td><td>GVK Geçici 67 nci madde kapsamında vergi kesintisine tabi olduğundan beyan edilmeyecektir.</td></tr></tbody></table>	Gelirin Türü	Açıklama	Mevduat Faizi Tutarı 5.000.000,00-TL	GVK Geçici 67 nci madde kapsamında vergi kesintisine tabi olduğundan beyan edilmeyecektir.	Alacak Faizi Tutarı- 1.000.000,00-TL	Vergi kesintisine tabi tutulmamış menkul sermaye iratlarının tamamını, elde etme tarihinden itibaren 15 gün içinde Münferit Beyanname ile bildirilmesi ve vergisinin de aynı süre içerisinde ödenmesi gerekmektedir.	Hazine bonosundan Elde edilen 10.000.000,00-TL Faiz Geliri	GVK Geçici 67 nci madde kapsamında vergi kesintisine tabi olduğundan beyan edilmeyecektir.	1
Gelirin Türü	Açıklama								
Mevduat Faizi Tutarı 5.000.000,00-TL	GVK Geçici 67 nci madde kapsamında vergi kesintisine tabi olduğundan beyan edilmeyecektir.								
Alacak Faizi Tutarı- 1.000.000,00-TL	Vergi kesintisine tabi tutulmamış menkul sermaye iratlarının tamamını, elde etme tarihinden itibaren 15 gün içinde Münferit Beyanname ile bildirilmesi ve vergisinin de aynı süre içerisinde ödenmesi gerekmektedir.								
Hazine bonosundan Elde edilen 10.000.000,00-TL Faiz Geliri	GVK Geçici 67 nci madde kapsamında vergi kesintisine tabi olduğundan beyan edilmeyecektir.								
TOPLAM PUAN DEĞERİ	2								

18

CEVAP-1/C-4:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/C-4	193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 70. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde işyeri ve konutların kiraya verilmesinden elde edilen iratların gayrimenkul sermaye iradı olduğu, anılan Kanunun 71. maddesinde gayrimenkul sermaye iradından safi irat, gayrisafi hasıllattan iradın sağlanması ve idamesi için yapılan giderler indirildikten sonra kalan müspet	1

fark olduğu, yine aynı Kanununun 74. maddesinde gayrimenkul sermaye iratlarında gayrisafi hasıllardan indirilecek gerçek giderler belirtilmiş olup, ikinci fıkrasında mükellefler (hakları kiraya verenler hariç) diledikleri takdirde yukarıda yazılı giderlere karşılık olmak üzere hasıllarından % 15'ini götürü olarak indirebileceği, götürü gider usulünü kabul edenlerin iki yıl geçmedikçe bu usulden dönemeyecekleri belirtilmiştir.

Kemal MENDEŞ, gayrimenkul sermaye iradının safi tutarının tespitinde götürü gider usulünü seçmiştir.

193 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinde, Türkiye'de yerleşmiş olmayan gerçek kişilerin sadece Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

Gelirin tahsil edildiği ve kesintinin yapıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankası EUR alış kurunun üzerinden iş yeri kira geliri (brüt) $(30.000 \times 32,20 =)$ 966.000,00 TL olarak hesaplanmaktadır. Bu tutar üzerinden tevkif yoluyla $(966.000,00 \text{ TL} \times \%20 =)$ 193.200,00 TL vergi kesintisi yapılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 86. maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde dar mükellefiyette, tamamı Türkiye'de tevkif suretiyle vergilendirilmiş olan; ücretler, serbest meslek kazançları, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile diğer kazanç ve iratlar için yıllık beyanname verilmeyeceği, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirlerin beyannameye dahil edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Tamamı, Türkiye'de tevkif suretiyle vergilendirilmiş olan iş yeri kira gelirleri tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname verilmeyecek ve diğer gelirler nedeniyle beyanname verilse dahi beyannameye dahil edilmeyecektir.

Mesken kira geliri ise gelirin tahsil edildiği tarihteki T.C. Merkez Bankası EUR alış kurunun üzerinden $(10.000 \times 34,93 =)$ 349.300,00 TL olarak hesaplanmaktadır.

Mükellefin konut ve iş yeri kira gelirleri toplamı olan $(349.300,00 + 966.000,00 =)$ 1.315.000 TL, 2024 takvim yılı için belirlenen 870.000 TL'yi aştığından 193 sayılı Kanununun 21. maddesindeki 33.000,00-TL'lik mesken istisnasından yararlanmayacaktır.

	TUTAR(TL)
Gayrisafi İrat Toplamı	349.300,00
Vergiden İstisna Edilen Tutar	0,00
Kalan Tutar	349.300,00
Giderler (Götürü) $(349.300 \times \%15)$	52.395,00
Safi İrat $(239.000 \text{ TL} - 35.850 \text{ TL})$	296.905,00

Kemal MENDEŞ'in tarafından 296.905,00-TL'nin GMSİ olarak 2024 yılı gelir vergisi beyannamesine dahil edilmesi gerekmektedir

TOPLAM PUAN DEĞERİ

1

2

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	BEYAN EDİLECEK GELİRLERDEN İNDİRİM		0	
	Vergiye Tabi Gelir (Matrah)		96.905,00	
	TOPLAM PUAN DEĞERİ			2

CEVAP 2 – PALANDÖKEN KAZAN VE MAKİNE SANAYİ A.Ş.

CEVAP-2/A-1:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/A-1	<p>Kurumlar Vergisi Kanununun 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, kurumların yurt dışından elde ettikleri iştirak kazançları, belli koşullar altında kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. İstisnadan yararlanabilmek için aranılan;</p> <ul style="list-style-type: none"> - İştirak edilen kurumun anonim veya limited şirket niteliğinde bir kurum olması, - İştirak edilen kurumun kanuni ve iş merkezinin Türkiye’de bulunmaması, - İştirak payını elinde tutan kurumun, yurt dışı iştirakin ödenmiş sermayesinin en az %10’una sahip olması, - İştirak kazancının elde edildiği tarih itibarıyla, iştirak payının kesintisiz olarak en az bir yıl süre ile elde tutulması, -Yurt dışı iştirak kazancının iştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az %15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması, -İştirak kazancının, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye’ye transfer edilmesi, <p>şartları sağlanmaktadır.</p> <p>İştirak kazancı, dağıtıldığı dönemde elde edilmiş sayılacağından, transfer tarihinde ortaya çıkan olumlu veya olumsuz kur farkları istisna tutarının tespitinde dikkate alınmayacaktır.</p>	1
	<p>İştirak payını elinde tutan kurumun yurt dışı iştirak paylarını, iştirak kazancının elde edildiği tarih itibarıyla en az bir yıl süreyle ve kesintisiz olarak elde tutması gerekmektedir. Bir yıllık asgari süre içerisinde iştirak payının en az %10 olması şartının kesintisiz bir şekilde gerçekleşmesi gerekmektedir. Herhangi bir şekilde iştirak payının bu oranın altına düşmesi halinde, bir yıllık sürenin hesabında iştirak payının tekrar %10’un üzerine çıktığı tarih esas alınmaktadır. Şirket, IBK Wiesehahn GMBH Limited Şirketinin %25 hissesini 06.05.2022 tarihinde satın almıştır. Şirket kar dağıtım tarihi itibarıyla en az bir yıl süreyle ve kesintisiz olarak elde tutma şartını sağlamıştır.</p> <p>Yurt dışı iştirak kazancının iştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az %15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıyıp taşımadığı test edilmesi gerekmektedir. Buna göre;</p>	1

21

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	<p>Almanya’da mukim şirketin vergiye tabi kurum kazancı 20.000.000,00-EUR dur. Bu kazanç üzerinden hesaplan kurumlar vergisi 250.000,00 Euro’dur. Diğer taraftan Almanya vergi mevzuatına göre şirketlerce yapılan kâr dağıtımları ayrıca %10 vergi kesintisine tabi bulunmaktadır Ayrıca 20.000.000,00-EUR kazanç üzerinden dağıtım bağı (2.000.000 x %10 =) 2.000.000,00 vergi hesaplanacaktır. Bu şekilde hesaplanan (250.000 + 2.000.000 =) 2.250.000,00-TL kurumlar vergisinin verginin, kurumlar vergisi öncesi ticari bilanço karı olan 20.000.000-EUR’ya oranlanması sonucu vergi yükü (2.250.000/20.000.000 =) %11,25 oranındadır. Dolayısıyla bahse konu iştirak kazancı istisnası için aranan minimum vergi yükü %15 şartı sağlanmamıştır. Bu nedenle şirket, yurt dışı iştirak kazançları istisnasından yararlanamayacaktır</p>	
	<p>Yurtdışı iştirakin 2023 yılı karından 4.000.000-EUR dağıtılmasına karar verildiği anda şirketin ortaklık payı %25 olduğundan payına düşen tutar (4.000.000,00-EUR x %25 =) 1.000.000,00-EUR olarak hesaplanmaktadır. Kar payının elde edildiği tarihteki döviz alış kurundan karşılığı (1.000.000,00-EUR x 36,10 =)36.100.000,00-TL olup, söz konusu kazanç, istisna şartlarını sağlamadığı için kurumlar vergisine tabi olacaktır.</p>	1
	<p>Ayrıca, elde edilen 1.000.000,00-EUR kar payı 14.04.2025 tarihinde Türkiye’ye transfer edildiği için 31.12.2024 tarihine kadar olan kur değerlemesinin 2024 yılı kurum kazancına ilavesi gerekmektedir. Buna göre hesaplanan [1.000.000 x (36,74 - 36,10) =] 640.000,00-TL kur farkı gelirinin de 2024 yılı kurum kazancına ilavesi gerekmektedir.</p>	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	4

22

CEVAP 2/A-2:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/A-2	<p>7456 sayılı Kanununun 19. Maddesiyle 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-e bendinde yer alan kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerine yönelik kazanç istisnası uygulaması kaldırılmıştır. Ancak, 5520 sayılı Kanuna eklenen geçici 16. Madde ile 15.07.2023 tarihinden önce kurumların aktifinde yer alan taşınmazlar için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak satışlarında, 5520 sayılı Kanunun 5/1-e bendinde yer alan % 50 istisna oranının %25 olarak uygulanması düzenlenmiştir.</p> <p>Satış işlemi ile birlikte satış kazancı oluşacağından istisna satışın yapıldığı dönemde uygulanacaktır. Satış bedelinin döviz cinsinden belirlenmesi durumunda ortaya çıkan kur farkları istisna kazancın tespitinde dikkate alınmayacaktır. Döviz üzerinden veya vadeli olarak gerçekleşen satışlarda yabancı paraların ya da alacakların değerlendirilmesinden kaynaklanan unsurlar vergi matrahının tespitinde gelir veya gider olarak dikkate alınacaktır.</p> <p>Taşınmaz satışından elde edilecek kazancın istisnadan yararlanan kısmının, pasifte özel bir fon hesabına alınması ve satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar söz konusu fon hesabında tutulması gerekmektedir.</p>	1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

<p>Arsa şirketin aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunma şartını sağlamadığından taşınmaz satış kazancı istisnasından yararlanması mümkün değildir. Üstelik arsa satışında zarar oluşmuştur.</p>																			
<p>Diğer taraftan, 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 53 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında, düzeltme işlemine tabi tutulmuş olan 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda yer alan parasal olmayan kıymetlerden amortismanına tabi olmayan kıymetlerin, düzeltilmiş değerlerinin altında bir bedelle satılması halinde, düzeltme sonrası değerle, düzeltme öncesi değer arasındaki farka isabet eden zararın, gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde dikkate alınmayacağı belirtilmiştir.</p> <p>Buna göre, düzeltilmiş değerle düzeltme öncesi değer arasındaki farka isabet eden ve gider olarak kabul edilmeyecek zarar tutarının;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Satış bedelinin 2023 hesap dönemi sonuna ait düzeltme öncesi değerden düşük olması halinde, düzeltme öncesi değerle düzeltilmiş değer arasındaki tutarın tamamı, - Satış bedelinin 2023 hesap dönemi sonuna ait düzeltme öncesi değer üstünde ancak 2023 hesap dönemi sonuna ait düzeltilmiş değer altında olması halinde ise satış bedeli ile düzeltilmiş değer arasındaki tutar olarak dikkate alınması gerekmektedir.	1																		
<p>Satış Zararının Hesaplanması:</p> <table border="1"><tr><td>Arsanın Düzeltme Öncesi 31.12.2023 Tarihli Değeri</td><td>2.000.000,00</td></tr><tr><td>Düzeltilme Katsayısı</td><td>1,25608</td></tr><tr><td>31.12.2023 Tarihli Düzeltilmiş Değeri</td><td>2.512.160,00</td></tr><tr><td>Taşıma Katsayısı (2024 Yılı 2. Geçici Dönem)</td><td>1,19493</td></tr><tr><td>30.06.2024 Tarihli Taşınmış Değeri</td><td>3.001.855,35</td></tr><tr><td>Taşıma Katsayısı (2024 Yılı 3. Geçici Dönem)</td><td>1,0507</td></tr><tr><td>30.09.2024 Tarihli Taşınmış Değeri</td><td>3.154.049,41</td></tr><tr><td>Satış Bedeli</td><td>2.100.000,00</td></tr><tr><td>Satış Zararı</td><td>1.054.049,41</td></tr></table>	Arsanın Düzeltme Öncesi 31.12.2023 Tarihli Değeri	2.000.000,00	Düzeltilme Katsayısı	1,25608	31.12.2023 Tarihli Düzeltilmiş Değeri	2.512.160,00	Taşıma Katsayısı (2024 Yılı 2. Geçici Dönem)	1,19493	30.06.2024 Tarihli Taşınmış Değeri	3.001.855,35	Taşıma Katsayısı (2024 Yılı 3. Geçici Dönem)	1,0507	30.09.2024 Tarihli Taşınmış Değeri	3.154.049,41	Satış Bedeli	2.100.000,00	Satış Zararı	1.054.049,41	1
Arsanın Düzeltme Öncesi 31.12.2023 Tarihli Değeri	2.000.000,00																		
Düzeltilme Katsayısı	1,25608																		
31.12.2023 Tarihli Düzeltilmiş Değeri	2.512.160,00																		
Taşıma Katsayısı (2024 Yılı 2. Geçici Dönem)	1,19493																		
30.06.2024 Tarihli Taşınmış Değeri	3.001.855,35																		
Taşıma Katsayısı (2024 Yılı 3. Geçici Dönem)	1,0507																		
30.09.2024 Tarihli Taşınmış Değeri	3.154.049,41																		
Satış Bedeli	2.100.000,00																		
Satış Zararı	1.054.049,41																		
<p>KKEG Tutarının Hesaplanması</p> <table border="1"><tr><td>31.12.2023 Tarihli Düzeltilmiş Değeri</td><td>2.512.160,00</td></tr><tr><td>Satış Bedeli</td><td>2.100.000,00</td></tr><tr><td>İndirim Konusu Yapılamayacak Zarar</td><td>412.160,00</td></tr></table> <p>Satışa konu edilen arsa şirketin aktifinde en az 2 yıl süreyle yer almadığından zarar tutarının (1.054.049,41 – 412.160,00 =) 641.889,41-TL'si kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.</p> <p>Buna göre toplam satış zararının; arsanın 31.12.2023 tarihli düzeltilmiş değerinin altında kalan kısmına tekabül eden 412.160,00-TL'lik zarar 2024 yılı kurum kazancının tespitinde kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır</p>	31.12.2023 Tarihli Düzeltilmiş Değeri	2.512.160,00	Satış Bedeli	2.100.000,00	İndirim Konusu Yapılamayacak Zarar	412.160,00	1												
31.12.2023 Tarihli Düzeltilmiş Değeri	2.512.160,00																		
Satış Bedeli	2.100.000,00																		
İndirim Konusu Yapılamayacak Zarar	412.160,00																		
TOPLAM PUAN DEĞERİ	4																		

23

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CEVAP 2/A-3:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/A-3	<p>5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere, köylere, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların toplamının o yıla ait kurum kazancının %5'ine kadar olan kısmı, kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirim konusu yapılabilmektedir.</p> <p>Bu düzenlemeye göre vergi muafiyeti tanınan vakıflara yapılan bağış veya yardımın matrahtan indirilmesi için bağış ve yardımın</p> <ul style="list-style-type: none"> - Makbuz karşılığı olması, - Karşılıksız yapılması, - Sadece ilgili dönem kazancından indirilmesi - Beynamede ayrıca gösterilmesi <p>gerekir. İndirilemeyen kısım diğer yıla nakledilememektedir.</p>	1
	<p>Buna göre Bakanlar Kurulunun 2002 yılındaki kararıyla vergi muafiyeti tanınan vakfa 2024 yılında yapılan 25.000.000,00-TL'lik bağışın 2024 yılı kurum kazancının %5'ine kadar olan kısmı, kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirim konusu yapılabilecektir.</p>	1
	<p>Diğer taraftan, kamu yararına çalışan dernek statüsü bulunmayan (B) siyasi partisine 2024 yılında yapılan 8.000.000,00-TL'lik bağış ile kamu yararına çalışan dernek statüsü bulunmayan (C) okul yardımlaşma derneğine 2024 yılında yapılan 2.000.000,00-TL'lik bağış tutarı ise indirim konusu yapılamayacaktır.</p>	
	<p><u>Kanunen Kabul Edilmeyen Gider (KKEG) Tutarının Tespiti:</u></p> <p>Kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınan bağış tutarının öncelikle ticari kazancın tespitinde kanunen kabul edilmeyen gider (KKEG) olarak ilave edilmesi gerekmektedir. Kanunen kabul edilmeyen gider tutarı (25.000.000 + 8.000.000 + 2.000.000 =) 35.000.000,00-TL olarak hesaplanmış olup 2024 yılı kurum kazancının tespitinde 35.000.000,00-TL nin KKEG olarak kazanca ilave edilmesi gerekmektedir.</p>	1
<p><u>%5'e Baz Alınacak Kurum Kazancı ile İndirilebilecek Bağış Tutarının Tespiti</u></p> <p>Kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilecek bağış ve yardımların tutarı, o yıla ait kurum kazancının %5'i ile sınırlıdır. Bu nedenle, vergi muafiyeti tanınan vakfa yapılan 25.000.000,00-TL'lik bağışın 2024 yılı kurum kazancının %5'ine kadar olan kısmının indirim konusu yapılması mümkündür. İndirilebilecek bağış ve yardım tutarının tespitinde esas alınan kurum kazancı, zarar mahsubu dahil giderler ile iştirak kazançları istisnası düşüldükten sonra, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki [Ticari bilanço kârı – (iştirak kazançları istisnası + geçmiş yıl zararları)] tutardır.</p>	1	

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	Formülde kanunen kabul edilmeyen giderlere yer verilmediğinden bağış ve yardım tutarının üst limitinin belirlenmesinde kurum kazancına dahil edilmemesi gerekmektedir. %5'e Baz Alınacak Kurum Kazancı 284.163.200,00– 1.200.000) =] 282.963.200-TLdir. İndirilebilecek bağış tutarı ise (282.963.200 x %5 =)14.148.160,00-TL olarak hesaplanmaktadır. Şirket, vergi muafiyeti tanınan vakfa yapılan 25.000.000,00-TL bağışta bulunmuş olmasına rağmen bu tutarın 14.148.160,00-TL'lik kısmını 2024 yılı kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapabilecektir.	
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	4

CEVAP 2/A-4:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/A-4:	<p>7456 sayılı Kanununun 19. maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-e bendinde yer alan kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerine yönelik kazanç istisnası uygulaması kaldırılmıştır. Ancak, 5520 sayılı Kanuna eklenen geçici 16. madde ile 15.07.2023 tarihinden önce kurumların aktifinde yer alan taşınmazlar için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak satışlarında, 5520 sayılı Kanunun 5/1-e bendinde yer alan %50 istisna oranının %25 olarak uygulanması düzenlenmiştir.</p> <p>Satış işlemi ile birlikte satış kazancı oluşacağından istisna satışın yapıldığı dönemde uygulanacaktır. Satış bedelinin döviz cinsinden belirlenmesi durumunda ortaya çıkan kur farkları istisna kazancın tespitinde dikkate alınmayacaktır. Döviz üzerinden veya vadeli olarak gerçekleşen satışlarda yabancı paraların ya da alacakların değerlendirilmesinden kaynaklanan unsurlar vergi matrahının tespitinde gelir veya gider olarak dikkate alınacaktır.</p> <p>Taşınmaz satışından elde edilecek kazancın istisnadan yararlanan kısmının, pasifte özel bir fon hesabına alınması ve satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar söz konusu fon hesabında tutulması gerekmektedir.</p>	1
	<p><u>31.12.2023 tarihli Enflasyon Düzeltmesi Tutarının Hesaplanması:</u></p> <p>555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin, 14. maddesinde parasal olmayan taşınmazların enflasyon düzeltmesine tabi tutulacağı, 17. maddesinde, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesi işlemi, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Türkiye geneli için hesaplanan ve aylar itibarıyla açıklanan Yİ-ÜFE değerleri göz önünde bulundurularak aşağıdaki formüle göre saptanacak olan düzeltme katsayıları kullanılarak yapılacağı,</p> <p>Düzeltilme Katsayısı = (Mali tablonun Ait olduğu aya İlişkin Yİ-ÜFE / Düzeltmeye Esas Alınan Tarihi İçeren Aya İlişkin Yİ-ÜFE)</p> <p>Yukarıdaki formüle göre bulunacak ve düzeltmeye esas olacak katsayının hesabında, kesirli (virgülden sonraki) kısım 5 (beş) hane olarak (altıncı hane dikkate alınarak beşinci hane yuvarlanarak) dikkate alınacağı,</p>	1

25

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

53. maddesinde ise 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (1) numaralı bendi hükmü uyarınca, enflasyon düzeltilmesine tâbi tutulan parasal olmayan kıymetlerin elden çıkarılması halinde, bunlara ilişkin enflasyon düzeltme farkları maliyet olarak dikkate alınacağı açıklamasına yer verilmiştir.

Nisan/2021 Ayı Yİ-ÜFE Değeri = 641,63
Aralık/2023 Ayı Yİ-ÜFE Değeri = 2.915,02
Düzeltilme Katsayısı = (2.915,02/641,63 =) 4,54315

Taşınmazın Düzeltilme Öncesi 31.12.2023 Tarihli Değeri	20.000.000,00
31.12.2023 Tarihli Düzeltilme Katsayısı	4,54315
31.12.2023 Tarihli Düzeltilmiş Değeri	90.863.000,00

Taşınmaz Satış Kazancının (Taşınmaz Satış Kazancı İstisnası (KVK 5/1-e) Hesaplanması:

	TUTAR(TL)
Satış Fiyatı	120.000.000,00
31.12.2023 Tarihli Düzeltilmiş Değeri	90.863.000,00
Taşınmaz Satış Kazancı	29.137.000,00

	TUTAR(TL)
Taşınmaz Satış Kazancı	29.137.000,00
İstisna Kazanç (29.137.000 x %25 =) 7.284.250,00-TL	7.284.250,00
Vergilendirilecek Taşınmaz Satış Kazancı (29.137.000 x %75 =) 21.852.750,00-TL	21.852.750,00

Bu hesaplamalara göre, özel fonlar hesabına alınacak kazanç tutarı 7.284.250,00.-TL'dir. Bu nedenle, 7.284.250,00-TL'nin 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun (5/1-e) uyarınca taşınmaz satış kazancı istisnası olarak 2024 yılı kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması gerekmektedir.

Satış Masraflarının İstisnaya Tekabül Eden Kısmı:

5520 sayılı Kanunun 5/3. maddesinde kurumların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının, istisna dışı kurum kazancından indirilmesi kabul edilmez, denilmektedir. Bu nedenle istisna kazançta isabet eden masrafların KKEG olarak kurum kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. Taşınmaz satış kazancı istisnadan yararlanıldığından taşınmazın satışı ile ilgili ödenen komisyon, tapu harcı vb. gibi giderlerin istisnaya isabet eden tutarın yani yapılan masrafların %25'inin mali karın tespitinde kanunen kabul edilmeyen gider (KKEG) olarak dikkate alınması gerekmektedir.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	TUTAR(TL)
Satış Masrafları Toplamı (2.400.000 + 600.000 =) 3.000.000,00-TL	3.000.000,00
İstisna Nedeniyle KKEG Olarak Beyan Edilecek Tutar (3.000.000,00 x%25=)750.000,00-TL	750.000,00
İstisna Nedeniyle Mali Karın Tespitinde Gider Olarak Dikkate Alınacak Tutar(3.000.000,00 x%75=)2.250.000,00-TL	2.250.000,00
Satış kazancı istisnası nedeniyle KKEG olarak beyan edilecek tutar 750.000,00-TL'dir.	
TOPLAM PUAN DEĞERİ	4

CEVAP 2/A-5:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/A-5:	<p>5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13. maddesinde “Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı”na ilişkin hükümlere yer verilmiş olup, Kurumların ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunmaları durumunda, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacaktır.</p> <p>Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımından söz edebilmek için;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bir kurum tarafından bir mal veya hizmet alım ya da satımının (alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama, kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler de bu kapsamdadır.) yapılmış olması, – Söz konusu kurumun bu mal veya hizmet alım ya da satımını ilişkili kişilerle yapmış olması, – Bu mal veya hizmet alım ya da satımında “emsallere uygunluk ilkesi”ne aykırı olarak fiyat veya bedel tespiti yapılmış olması gerekmektedir. <p>İlişkili kişi; kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade eder. Ortakların eşleri, ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımları da ilişkili kişi sayılır. Kazancın elde edildiği ülke vergi sisteminin, Türk vergi sisteminin yarattığı vergilendirme kapasitesi ile aynı düzeyde bir vergilendirme imkânı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişimi hususunun göz önünde bulundurulması suretiyle Cumhurbaşkanınca ilan edilen ülkelerde veya bölgelerde bulunan kişilerle yapılmış tüm işlemler, ilişkili kişilerle yapılmış sayılır. İlişkinin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık kanalıyla olduğu durumların örtülü kazanç dağıtımı kapsamında sayılması için en az %10 oranında ortaklık, oy veya kâr payı hakkının olması şartı aranır. Ortaklık ilişkisi olmadan doğrudan veya dolaylı olarak en az %10 oranında oy veya kâr payı hakkının olduğu durumlarda da taraflar ilişkili kişi sayılır. İlişkili kişiler açısından bu oranlar topluca dikkate alınır.</p>	1

27

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

<p>5520 sayılı Kanunun “Kabul edilmeyen indirimler” başlıklı 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendinde, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançların kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılamayacağı hükme bağlanmıştır.</p>	
<p>Olayımızda, (X) A.Ş. (A) Ltd. Şti. ve (B) Ltd. Şti.’ye sırasıyla %50 ve %40 oranında ortaktır. (A) Ltd. Şti. ve (B) Ltd. Şti. de (K) Ltd. Şti.’nin sırasıyla %16 ve %8 oranında ortağıdır. Şirket ve (K) Ltd. Şti. arasındaki ilişki (A) ve (B) kurumları aracılığıyla oluşmakta olup aralarındaki ortaklık ilişkisinin boyutu (A) Ltd. Şti. ve (B) Ltd. Şti.’nin ((K) Ltd. Şti.’ndeki ortaklık oranı ve bu kurumların şirket ile aralarındaki ortaklık ilişkisi dikkate alınarak hesaplanmalıdır. Bu durumda, hesaplanan ($\%50 \times \%16 + \%40 \times \%8 =$) %11,2 ortaklık oranı Kanunda belirtilen %10 şartını karşıladığı için şirket ve (K) Ltd. Şti. arasında gerçekleşen işlemler örtülü kazanç dağıtımını hükümleri kapsamında değerlendirilmelidir.</p>	1
<p>Transfer fiyatlandırmasında ilişkili kişilerle yapılan işlemlerin uygunluğu emsallerle uygunluk ilkesine göre değerlendirilir, emsallere uygunluk ise yapılan işlemlerin ilişkisiz kişilerle yapılan aynı türden işlemlerde uygulanan fiyat veya bedele uygun olmasını ifade etmektedir. Emsallere uygun fiyatlara ulaşabilmek için öncelikle iç emsallere eğer iç emsal yoksa ya da iç emsallerden emsal fiyat ve bedele ulaşılması mümkün olamıyorsa dış emsallere başvurulmalıdır. İç emsal; şirketin ilişkisiz kişilerle yaptığı işlemlerde kullandığı fiyat veya bedeli ifade etmektedir.</p>	
<p>Palandöken Kazan ve Makine Sanayi A.Ş. 2024 yılında emsallere uygunluk ilkesine göre birim emsal satış fiyatı 80.000,00-TL olan 20 adet kalorifer kazanını emsallere aykırı olarak 60.000,00-TL birim satış fiyatı üzerinden ilişkili (K) Ltd. Şti.’ye satmıştır. Bu durumda, Palandöken Kazan ve Makine Sanayi A.Ş. ilişkili kişi (K) Ltd. Şti.’ye emsale uygun fiyatı 80.000,00-TL olan 20 adet kalorifer kazanını, 60.000,00-TL birim satış fiyatı üzerinden satmak suretiyle ($80.000-60.000,00$) x 20 adet = 400.000,00-TL tutarında kazanç aktarımında bulunmuştur. Transfer fiyatlandırması sonucunda Palandöken Kazan ve Makine Sanayi A.Ş. nin hasılatı 400.000,00-TL eksik hesaplanmıştır. İlişkili kişiye emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen satış bedeli üzerinden transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan 400.000,00-TL kazancın kurum kazancına dahil edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.</p>	1
<p>Palandöken Kazan ve Makine Sanayi A.Ş. nin transfer fiyatlandırması yoluyla (K) Ltd. Şti ye kazanç aktarmış olup, örtülü kazanç dağıtan Palandöken Kazan ve Makine Sanayi A.Ş. nezdinde 2024 yılı son günü itibarıyla 400.000,00-TL kar payı dağıtılmış sayılacak, (K) Ltd. Şti nezdinde ise 2024 yılı son günü itibarıyla elde edilen 400.000,00-TL kar payı iştirak kazancı istisnası kapsamında olacaktır.</p>	
<p>Ancak burada transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımından bahsedebilmek için yurt içinde gerçekleşen bu işlem sonucunda Hazine zararının doğup doğmadığına da bakmak gerekmektedir. 2024 hesap dönemine ilişkin olarak Şirket A.Ş. ($218.109.360,00 - 400.000,00 =$) 217.709.360,00.- TL tutarında kazanç, (K) Ltd. Şti. ise 2.000,000- TL zarar beyan etmiştir.</p>	1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	<p>Şirket tarafından transfer fiyatlandırması yoluyla aktarılan kazanç tutarı kanunen kabul edilmeyen indirim olarak 2024 hesap dönemi kazancına ilave edildiğinde, söz konusu hesap dönemine ilişkin beyan edilecek matrah (239.800.026,92+ 400.000 =) 240.200.026,92-TL olarak hesaplanacaktır. Bu tutar üzerinden %25 oranında kurumlar vergisi ödenecektir.</p> <p>Diğer taraftan, şirket tarafından dağıtılan 400.000,00-TL tutarındaki kazanç (K) Ltd. Şti açısından kar payı niteliğinde olup, iştirak kazancı kapsamında değerlendirilecektir. Bu tutarın iştirak kazançları istisnası olarak dikkate alınması ve vergi tevkifatına tabi tutulmaması gerekmektedir. (K) Ltd. Şti.'nin 2.000.000.-TL zarar beyan ettiği dikkate alındığında anılan şirket beyannamesinde (2.000.000 + 400.000 =) 2.400.000.-TL zarar beyan edilmesi gerekecektir.</p> <p>Gerek şirket, gerekse (K) Ltd. Şti. nezdinde yapılan düzeltme işlemleri sonucunda (K) Ltd. Şti.'nin zarar beyanı göz önüne alındığında örtülü kazanç aktarımı dolayısıyla şirket beyanına göre (400.000.-TL x %25 =) 100.000,00-TL tutarındaki verginin eksik tahakkuk etmesi söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla, ilişkili kişi kapsamındaki iki tam mükellef kurum arasında gerçekleşen bu işlemde 100.000,00-TL Hazine zararı doğmaktadır.</p>	
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	4

CEVAP 2/A-6:

29

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/A-6	<p>-GSYO Elde Edilen Kar Payları 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 nci maddesinin birinci fıkrasının d bendinin (3) numaralı alt bendi gereğince, Türkiye'de kurulu Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı (GSYO) hisse senetlerinden elde edilen kâr payları kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Kurumların, tam mükellefiyete tabi GSYO hisse senetlerinden elde edilen kâr payları Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinde birinci fıkrasının a bendinin (3) numaralı alt bendi uyarınca kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.</p>	1
	<p>Buna göre şirketin GSYO'dan 14.05.2024 tarihinde elde ettiği 1.200.000,00-TL kar payı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-a.3 maddesinde yer alan iştirak kazancı istisnası kapsamında kurumlar vergisinden istisnadır. Bu nedenle, 1.200.000,00-TL'nin 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun (5/1-a-3) uyarınca iştirak kazancı istisnası olarak 2024 yılı kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması gerekmektedir.</p>	1
	<p>5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendiyle, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin satışından doğan kazançların %75'i (27.11.2024 tarihinden itibaren %50'lik kısmı) kurumlar vergisinden müstesna tutulmuştur.</p> <p>Rüşhan hakkı dolayısıyla itibari değerinden farklı bir değerle hisse senedi iktisap edilmesi durumunda; bu hisse senetlerinin iktisap tarihi olarak, eski</p>	1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

<p>hisse senetleriyle ilişkilendirilmeksizin, fiilen kurumun aktifine girdikleri tarih esas alınmaktadır.</p> <p>İstisna kazanca ait fon hesabına alınma işleminin, satışın yapıldığı yılı izleyen hesap döneminin başından itibaren kazancın beyan edildiği döneme ait kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar yapılması gerekmektedir. Hisse senedi satışından elde edilen kazancın istisnadan yararlanan kısmı 05.01.2025 tarihinde pasifte özel fonlar hesabına aktarılmıştır.</p> <p>İstisna uygulamasında, satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulması gerekmektedir.</p>									
<p>Şirket tarafından 25.11.2023 tarihinde iktisap edilen hisse senetleri için iki tam yıl aktifte yer alma şartı sağlanmadığından istisna kazanç uygulamasından yararlanamayacaktır.</p>									
<table border="1"><thead><tr><th></th><th>TUTAR(TL)</th></tr></thead><tbody><tr><td>GSYO Hisse Senedi Satış Fiyatı</td><td>1.800.000,00</td></tr><tr><td>GSYO Hisse Senedi Maliyet Bedeli</td><td>1.000.000,00</td></tr><tr><td>İştirak Hissesi Satış Kazancı</td><td>800.000,00</td></tr></tbody></table>		TUTAR(TL)	GSYO Hisse Senedi Satış Fiyatı	1.800.000,00	GSYO Hisse Senedi Maliyet Bedeli	1.000.000,00	İştirak Hissesi Satış Kazancı	800.000,00	1
	TUTAR(TL)								
GSYO Hisse Senedi Satış Fiyatı	1.800.000,00								
GSYO Hisse Senedi Maliyet Bedeli	1.000.000,00								
İştirak Hissesi Satış Kazancı	800.000,00								
TOPLAM PUAN DEĞERİ	4								

CEVAP 2/A-7:

30

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/A-7	<p>Söz konusu işlemin 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinde düzenlenen kontrol edilen yabancı kurum kazancı hükmü çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir. 5520 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde düzenlenen kontrol edilen yabancı kurum kazancında gerekli şartlar oluşmuşsa, iştirak kazançları dağıtılsın dağıtılmasın Türkiye’de kurumlar Vergisine tabi tutulacaktır. Kontrol edilen yabancı kurum kazancının şartları şunlardır:</p> <p>i-Tam mükellef gerçek kişi ve kurumların doğrudan veya dolaylı olarak ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin, kâr payının veya oy kullanma hakkının en az %50’sine sahip olmak suretiyle kontrol ettikleri yurt dışı iştiraklerinin kurum kazançları.</p> <p>Kontrol oranı olarak, ilgili hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte sahip olunan en yüksek oran dikkate alınmaktadır.</p> <p>Şirketin Mariam Trading Company şirketine dolaylı olarak ortak olup, sahip olduğu pay ($\%70 \times \%40 =$) $\%28$’dir. Şirket ile Ahmet ÖZTÜRK arasında bir ortaklık ilişkisi bulunamamasına rağmen Ahmet ÖZTÜRK’ün sahip olduğu $\%30$ pay, $\%50$’lik oranın tespitinde dikkate alınacaktır. Bu durumda toplam pay ($\%28 + \%30 =$) $\%58$ olduğundan bu şart gerçekleşmiştir.</p> <p>ii-İştirakin toplam gayrisafi hasılatının $\%25$ veya fazlasının faaliyet ile orantılı sermaye, organizasyon ve eleman istihdamı suretiyle yürütülen ticarî,</p>	1
		1

ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşması.

	TUTAR (USD)
Mevduat Faizi Geliri	500.000,00
Telif Hakkı Satış Geliri	400.000,00
Temettü Geliri	600.000,00
Gayrimenkul Kira Geliri	500.000,00
Menkul Kıymet Satış Geliri	1.200.000,00
TOPLAM	3.200.000,00

Mariam Trading Company ticari, zirai ve serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerinin toplamı 3.200.000,00-TL dir.

Bu durumda Mariam Trading Company şirketinin toplam gayrisafi hasılatının $(3.200.000/6.500.000,00=)$ %49'u pasif nitelikli gelirlerden oluşmaktadır. Dolayısıyla pasif nitelikli gelirlerin gayri safi hasılatına oranına ilişkin %25'lik sınır aşılmıştır ve bu nedenle bu şart sağlanmıştır.

iii- Yurt dışındaki iştirakin ticarî bilânço kârı üzerinden % 10'dan az oranda gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşınması.

	TUTAR (USD)
Beyan Edilen Kazanç	4.000.000,00
Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler (+)	500.000,00
Vergiden İstisna Edilen Kazanç (-)	700.000,00
Kurumlar Vergisi Matrahı	3.800.000,00
Hesaplanan KV (%8)	304.000,00
Stopaj Yoluyla Kesilen Vergiler	12.000,00
Hesaplanan Toplam Vergi	316.000,00

Suudi Arabistan'da vergi yükü $(316.000 / 4.000.0000=)$ %7,9 olduğundan bu şart da sağlanmıştır.

iv- Yurt dışında kurulu iştirakin ilgili yıldaki toplam gayrisafi hasılatının 100.000,00-TL karşılığı yabancı parayı geçmesi.

Mariam Trading Company şirketinin 2024 yılı gayrisafi hasılatı $(6.500.000,00-USD \times 35,22 \text{ TL } =)$ 228.930.000,00-TL olup 100.000,00-TL'yi aşmaktadır. Dolayısıyla kontrol edilen yabancı kurum uygulaması için aranılan bu şart da sağlanmıştır.

2024 Yılı Kurumlar vergisi matrahına dahil edilecek kontrol edilen yabancı kurum kazancı:

Tam mükellef şirketlerin dolaylı iştirak ettiği kontrol edilen yabancı kurum kazançları da doğrudan iştirak ettiği yabancı kurum kazançları gibi tespit edilmekte olup kontrol edilen yabancı kurum şartlarının gerçekleşmesi durumunda dolaylı iştirak edilen şirketin kazancı da Türkiye'de dönem sonu

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	<p>İtibarıyla elde edilmiş kâr payı sayılmakta ve vergiye tabi tutulması gerekmektedir.</p> <p>Şirket açısından kontrol edilen yabancı kurum kazancı söz konusudur. Bu nedenle Mariam Trading Company şirketinin 2024 yılı karından hissesi oranında düşen pay kar dağıtımı yapılmamasına rağmen 2024 yılı kurum kazancına dahil edilip vergilendirilecektir.</p> <p>Kontrol edilen yabancı kurum uygulaması için aranılan tüm şartlar sağlandığı için, kontrol edilen yabancı kurum kazancı dağıtılıp dağıtılmadığına bakılmaksızın dönem sonundaki iştirak nispetinde (%28 oranında) Türkiye’de vergiye tabi tutulmalıdır.</p> <p>1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel tebliğinde kontrol edilen yabancı kurumların Türkiye’de vergiye tabi tutulacak kazancın, <u>zarar mahsubu dahil giderler düşüldükten istisnalar düşülmeden önceki vergi öncesi kurum kazancı</u> olacağı belirtilmiştir. Yurt dışında bulunan kurumun ticari kazancı 4.000.000,00-USD, vergiye tabi kazancın tespitinde gider olarak kabul edilmeyen tutar 500.000,00-USD’dir. Dolayısıyla, vergi öncesi kurum kazancı (4.000.000 +500.000 =) 4.500.000,00-USD olmaktadır.</p> <p>Buna göre; kontrol edilen yabancı kurum kazancı (4.500.000-USD x %28 =) 1.260.000,00-USD olacaktır. Bu tutarı 31.12.2024 tarihindeki döviz alış kuruyla TL’ye dönüştürüldüğünde (1.260.000,00-USD x 35,22 =) 44.377.200,00-TL kontrol edilen yabancı kurum kazancı olarak 2024 yılı kurum kazancına dahil edilmelidir. (NOT: Yurt dışı iştirakin hesap dönemi sonu itibarıyla gelir tablosunda yer alan vergi öncesi kurum kazancı 4.000.000,00-USD olup Türkiye’deki vergilemede bu tutar esas alınacaktır. Buna göre; kontrol edilen yabancı kurum kazancı (4.000.000 USD x %28 =) 1.120.000,00-USD olarak hesaplanmaktadır. Bu tutarı 31.12.2024 tarihindeki döviz alış kuruyla TL’ye dönüştürüldüğünde (1.120.000,00-USD x 35,22 =) 39.446.400,00-TL kontrol edilen yabancı kurum kazancı olarak 2024 yılı kurum kazancına dâhil edilmelidir.” şeklinde cevap yazanlara da tam puan verilmiştir.)</p>	
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	4

32

CEVAP 2/A-8:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/A-8	<p>5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile kazancın elde edildiği tarih itibarıyla aralıksız olarak en az bir yıl süreyle nakit varlıklar dışında kalan aktif toplamının %75 veya daha fazlası, tam mükellef olmayan anonim veya limited şirket niteliğindeki şirketlerin her birinin sermayesine en az %10 oranında iştiraktan oluşan tam mükellefiyete tabi anonim şirketlerin, en az 2 tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan yurt dışı iştirak hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kurum kazançları, kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.</p> <p>Buna göre, bentte yer alan istisnadan sadece belli şartları taşıyan tam mükellefiyete tabi anonim şirketler yararlanabilecek olup anonim şirketin;</p>	1

- Yurt dışı iştiraklerinin anonim veya limited şirket niteliğinde olması ve bu iştiraklerin Türkiye’de tam mükellef olmaması,
- Yurt dışı iştirak kazancının elde edildiği tarih itibarıyla; aralıksız olarak en az bir yıl süreyle nakit varlıklar dışında kalan aktif toplamının %75 veya daha fazlasının yurt dışı iştirak hisselerinden oluşması ve yurt dışı iştiraklerinin her birinin sermayesine en az %10 oranında iştirak etmesi,
- Satışa konu iştirak hisselerini, elden çıkarma tarihi itibarıyla en az iki tam yıl (730 gün) süreyle aktifinde tutmuş olması, gerekmektedir.

Hisse satışı tarihi itibarıyla Şirketin Sırbistan’daki limited şirketteki payı % 25’tir. Dolayısıyla yurt dışı iştirakin sermayesine en az %10 oranında iştirak etmiştir.

İştirak, 24.05.2021 tarihinden beri vardır; yani en az 2 tam yıl elde tutma şartı gerçekleşmiştir.

Yurt dışı iştirak kazancının elde edildiği 22.03.2024 tarihi itibarıyla; aralıksız olarak en az bir yıl süreyle nakit varlıklar dışında kalan aktif toplamının %75 veya daha fazlasının yurt dışı iştirak hisselerinden oluşması gerekmektedir. Beretta International S.p.A. şirketi, sermayesine iştirak oranı %10’un altında olduğundan hesaplamada dikkate alınmamalıdır.

Anonim veya Limited Şirketin Ünvanı	Sermaye Payı	Tutarı (TL)
IBK Wieseahn GMBH	%25	1.022.500,00
Radijator Inzenjering D.O.O.”	%25	20.450.000,00
HKB Ketelbouw B.V.	%70	2.045.000,00
TOPLAM		23.517.500,00

Buna göre yurt dışı iştirak hisselerinin satış tarihinden itibaren bir yıl öncesine kadar nakit varlıklar dışındaki aktif toplamına en düşük olan oranı $(23.517.500,00 / 30.000.000 =) \%78,39$ olduğundan % 75’lik oran şartı da sağlanmıştır.

Mükellef kurum, 2024 yılında söz konusu hisselerini 1.800.000 EUR’ya satmıştır. Satış bedeli 22.09.2025 tarihinde tahsil edilmek üzere anlaşılmıştır. İstisna uygulamasında, satış bedelinin tahsiline ve yurda getirilmesine ilişkin bir şart bulunmamaktadır.

Buna göre, şirket 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-c maddesinde yer alan yurt dışı iştirak satış kazançları istisnasının şartlarını taşımaktadır.

Satışa konu edilen iştirak hissesinin maliyeti = $(1.000.000,00 \times 10,20 =) 10.200.000,00$ TL’dir. 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 5. maddesinde 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (8) numaralı bendinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden, işletmelerin aktifinde kayıtlı bulunan yabancı para cinsinden iştiraklerin düzeltme tarihindeki döviz kuru ile düzeltilmesi uygun görülmüştür. Bu nedenle, 31.12.2023 tarihli enflasyon düzeltmesinde yurtdışı iştiraklerin döviz kuru üzerinden enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucunda maliyeti $(1.000.000,00 \times 20,45 =) 20.450.000,00$ -TL olarak hesaplanmaktadır. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 298. maddesinin (A) fıkrasının 1 numaralı bendi uyarınca enflasyon düzeltmesine tâbi tutulan değerlerin elden çıkarılması halinde, bunlara ilişkin enflasyon düzeltme farkları maliyet olarak dikkate alınmaktadır.

Yurtdışı iştirak hissesinin satış bedeli ise $(1.800.000 \times 35,27 =) 63.486.000,00$ -TL dir. Bu durumda yurtdışı iştirak hissesinin satış kazancı $(63.486.000,00 - 20.450.000,00 - =) 43.036.000,00$ -TL nin 5520 sayılı

TÜRMÖB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	<p>Kurumlar Vergisi Kanununun (5/1-c) uyarınca yurt dışı iştirak satış kazançları istisnası olarak 2024 yılı kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması gerekmektedir.</p> <p>Ayrıca, vadeli satıştan doğan 1.800.000-EURO alacak için 31.12.2024 tarihine kadar kur değerlemesi yapılması 2024 yılı kurum kazancına ilavesi gerekmektedir. Buna göre hesaplanan $[1.800.000 \times (36,74 - 35,27) =]$ 2.646.000,00-TL kur farkı gelirin 2024 yılı kurum kazancına ilavesi gerekmektedir. Hesaplanan kur farkı istisna kazançta konu edilemeyecektir.</p>	
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	4

CEVAP 2/A-9:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/A-9	<p>4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesinde, bu Kanunda geçen gemi kavramının kabotaj ve/veya kabotaj harici sularda ticari amaçla kullanılan her türlü yük, yolcu ve açık deniz balıkçı gemileri ile özel maksatlı ve özel yapılı gemileri ifade ettiği; 12 nci maddesinde ise bu Kanun uyarınca oluşturulan Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin ve yatların işletilmesinden ve devrinden elde edilen kazançların, gelir ve kurumlar vergileriyle fonlardan istisna olduğu hüküm altına alınmıştır</p> <p>Bu hükme göre, 4490 sayılı Kanunla oluşturulan Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin ve yatların işletilmesinden elde edilen kazançlar, kurumlar vergisi mükelleflerince (dar mükellefler dahil) yapılması halinde kurumlar vergisinden; Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin devrinden elde edilecek kazançlar kurumlar vergisinden istisna olacaktır. İstisnadan yararlanılabilmesi için kayıtların, istisna kazanç ile diğer faaliyetlerden elde edilen kazanç ayrımının yapılmasını sağlayacak şekilde tutulması gerekmektedir.</p>	1
	<p><u>Geminin İşletilmesinden Elde Edilen Hasılatın Hesaplanması:</u></p> <p>İstisnanın uygulanabilmesi için gemilerin işletilmesinden elde edilen hasılatın hesaplanması gerekmektedir. Uluslararası gemi siciline kayıtlı gemilerin zamana ve yüke bağlı olmaksızın doğrudan kiraya verilmesi durumunda gemi işletmeciliği faaliyetinden söz edilemeyeceğinden elde edilen kira gelirine istisna uygulanmamaktadır.</p> <p>Bu nedenle geminin alt kiraya verilmesinden elde edilen 500.000,00-TL lik kira gelirin kazanç tespitinde dikkate alınmaması gerekir. Geminin işletilmesinden elde edilen navlun gelirleri ile ardiye ücreti gelirin toplamı sonucu $(40.000.000 + 5.000.000 =)$ 45.000.000,00-TL olarak hesaplanmaktadır.</p>	1
	<p><u>Geminin İşletilmesine Yönelik Giderlerin Hesaplanması:</u></p> <p>Uluslararası gemi siciline kayıtlı gemilerin zamana ve yüke bağlı olmaksızın doğrudan kiraya verilmesi durumunda gemi işletmeciliği faaliyetinden söz edilemeyeceğinden elde edilen kira gelirine istisna uygulanmamaktadır.</p>	1

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Giderin Türü	TUTAR (TL)
Gemi Seyir Giderleri	1.200.000,00
Mürettebatın Ücretleri	21.000.000,00
Sigorta Giderleri	2.000.000,00
İletişim Giderleri	50.000,00
Kumanya ve Su Giderleri	100.000,00
Müşterek Giderlerden Düşen Pay	6.128.000,00
TOPLAM	30.478.000,00

Hesaplanan 30.478.000,00-TL giderin [30.478.000,00 x (45.000.000/45.500.000) =] 30.143.076,92-TL si istisna kazanca ilişkin maliyetlerdir.

İstisna kazanç tutarının tespiti:
İstisnanın uygulanabilmesi için gemilerin işletilmesinden ve devrinden elde edilen hasıllattan, bu faaliyetlere ilişkin giderlerin düşülmesi suretiyle istisna kazancın tespiti gerekir. Bu durumda geminin işletilmesinden elde edilen kazanç tutarı (45.000.000 – 30.143.076,92 =) 14.856.923,08-TL olacak olup bu tutarın 2024 yılı kurum kazancının tespiti zararı olsa dahi indirim konusu yapılacaktır.

TOPLAM PUAN DEĞERİ **4**

CEVAP 2/A-10:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/A-10	Kurumlar Vergisi Kanununun “Diğer indirimler” başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının d bendinin (1) numaralı alt bendinden Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen; kültür ve sanat faaliyetlerine ilişkin ticarî olmayan ulusal veya uluslararası organizasyonların gerçekleştirilmesine, ilişkin harcamalar ile makbuz karşılığı yapılan bağış ve yardımların %100’ünün kurumlar vergisi matrahının tespitinde; kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, indirim konusu yapılacağı hükme bağlanmıştır. . 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin; “10.3.2.3. Kültür ve turizm amaçlı bağış ve yardımlar” başlıklı bölümünde, “Bu çerçevede yapılacak bağış ve yardımlar için bağış yapılan projenin Kültür Bakanlığı tarafından desteklendiği veya desteklenmesinin uygun görüldüğüne ilişkin ilgili Bakanlığın yazısının kurumlar vergisi beyannamesi ekinde bağlı bulunan vergi dairelerine verilmesi gerekmektedir.” açıklamasına yer verilmiştir	1
	Bu düzenlemeye göre Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen kültür ve sanat faaliyetlerine ilişkin ticari olmayan ulusal veya uluslararası organizasyonların gerçekleştirilmesine, ilişkin harcamalar ile bu amaçla makbuz karşılığı yapılan her türlü bağış ve yardımların indirilmesi mümkündür. Bağış ve yardımların nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu oluşturan mal veya hakkın maliyet bedeli veya kayıtlı değeri, bu değer mevcut değilse Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre takdir komisyonlarınca tespit edilecek değerinin esas alınması gerekmektedir.	1
	Festivali düzenleyen Mezopotamya Sinemacılar Kültür Tanıtım Derneği kamu yararına çalışan bir dernek statüsünde olmamasına rağmen Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenmesi uygun görülen “Uluslararası Mardin	1

35

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

	Film Festivali-Sinemardin-2024” projesine ilişkin olarak bu derneğin banka hesabına yapılan 1.000.000,00-TL’lik nakdi bağışın tamamı Kurumlar Vergisi Kanununun 10. maddesinin birinci fıkrasının d bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.	
	Bu açıklamalara göre festival ile ilgili olarak 2024 yılında 5.000.000,00-TL’lik harcama ile 1.000.000,00-TL nakdi bağışın toplamı olan (5.000.000 + 1.000.000 =) 6.000.000,00-TL 2024 yılı ticari bilanço karının tespiti esnasında gider olarak dikkate alındığından öncelikle KKEG olarak kurum kazancına ilave edilmesi, daha sonra yeterli kurum kazancının bulunması halinde bağış ve yardım olarak indirim konusu yapılması gerekmektedir.	1
	TOPLAM PUAN DEĞERİ	4

CEVAP 2/A-11:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI		PUAN DEĞERİ	
2/A-11		TUTAR (TL)	10	
		TİCARİ BİLANÇO KARI		200.000.000,00
	2/A-1	Yurtdışı İştirak Kazancı.....36.100.000,00		36.100.000,00
	2/A-1	Kur Farkı Geliri.....640.000,00		640.000,00
	2/A-5	Transfer Fiy. Yoluyla Örtülü Dağıtılan Kazanç.....400.000,00		400.000,00
	2/A-7	Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancı ... 44.377.200,00		44.377.200,00
	2/A-8	Kur Farkı Geliri.....2.646.000,00		2.646.000,00
		OLMASI GEREKEN TİCARİ BİLANÇO KARI		284.163.200,00
		KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER (+)		42.162.160,00
	2/A-2	Arsa Satış Zararı.....412.160,00-TL		412.160,00
	2/A-3	Vergi Muafiyeti Tanınan Vakfa Yapılan Bağış..25.000.000,00-TL		25.000.000,00
	2/A-3	(B) Siyasi Partisine Yapılan Bağış... 8.000.000,00-TL		8.000.000,00
	2/A-3	(C) Okul Yard. Derneğine Yapılan Bağış...2.000.000,00-TL		2.000.000,00
	2/A-4	İstisna Faaliyet Nedeniyle Oluşan KKEG... 750.000,00-TL		750.000,00
	2/A-10	Kültür ve Turizm Amaçlı Yapılan Bağış ve Yardımlar... 6.000.000,00-TL		6.000.000,00
		KAR VE İLAVELER TOPLAMI		326.325.360,00
		ZARAR OLSA DAHI İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER		66.377.173,08
	2/A-4	Taşınmaz Satış Kazançları İstisnası(K.V.K. Mad. 5/1-e)		7.284.100,00
	2/A-6	İştirak Kazançları (K.V.K. Mad. 5/1-a-3) (GSYO'ların hisse senetlerinden elde ettikleri kar payları)		1.200.000,00
2/A-8	Tam Mükellef Anonim Şirketlerin Yurtdışı İştirak Hisseleri Satış Kazançları (K.V.K. Mad. 5/1-c)	43.036.000,00		
2/A-9	Türk Uluslararası Gemi Siciline Kayıtlı Gemilerin İşletilmesinden ve Devrinden Sağlanan Kazançlar (4490 Sayılı Kanun Md 12)... 14.856.923,08	14.856.923,08		
	CARİ YILA AİT ZARAR, İSTİSNA VE İNDİRİMLER TOPLAMI	66.377.173,08		
	KAR	259.948.186,92		
	MAHSUP EDİLECEK TOPLAM GEÇMİŞ YIL ZARARI (-)	0		

36

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

		İNDİRİME ESAS TUTAR	259.948.186,92	
		KAZANCIN BULUNMASI HALİNDE İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER	20.148.160,00	
2/A-3	Bağış ve Yardımlar (K.V.K. 10/1-c) Vergi Muafiyeti Tanıman Vakfa Yapılan Bağış.....	14.148.160,00	14.148.160,00	
2/A-10	Kültür ve Turizm Amaçlı Yapılan Bağış ve Yardımlar (K.V.K. Mad. 10/1-d).....	6.000.000,00-TL	6.000.000,00	
		DÖNEM SAFİ KURUM KAZANCI	239.800.026,92	
		KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI	239.800.026,92	
		TOPLAM PUAN DEĞERİ		10